

www.mhp.org.tr

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

7 Haziran 2015
Seçim Beyannamesi

ÖZETİ

TOPLUMSAL ONARIM VE HUZURLU GELECEK

BİZİMLE YÜRÜ TÜRKİYE

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ

7 Haziran 2015
Seçim Beyannamesi

ÖZETİ

**TOPLUMSAL ONARIM
VE
HUZURLU GELECEK**

BİZİMLE YÜRÜ TÜRKİYE

3 MAYIS 2015 - ANKARA

The image features three white, 3D-rendered crescent moon symbols arranged in a triangular pattern on a light gray background. The moons are positioned at approximately (300, 350), (250, 600), and (650, 550) in a 1000x1000 coordinate system. Each moon has a slight shadow beneath it, giving it a three-dimensional appearance. A solid red vertical bar is located on the right edge of the image, extending from the top to the bottom.

AKIL TUTULMASINDAN AKILLI DEVLETE

Türkiye, on iki yılı aşkın bir süredir tek başına iktidar olan bir siyasi partinin kurduğu hükümetler tarafından yönetilmektedir. Bu süre içinde milletin desteği, adalet, huzur ve refah için kullanılmak yerine gerilim, kutuplaşma ve çatışma ekseninde heba edilmiş, "Milli irade" yolsuzluk, adaletsizlik ve bölücülük için kılıf yapılmıştır.

Bugünkü Türkiye tablosu milli ve manevi değerlerimizin tahrip edildiği, terörün azdığı, bölücülüğün cesaret bulduğu, işsizlik ve yoksulluğun tırmandığı, yolsuzluk ve adaletsizliğin zirve yaptığı, eğitimin milliliğini kaybettiği, Türkiye'nin uluslararası camiada itibarsızlaştığı, vatandaşların borç yükü altında bunaldığı bir yıkım ve hezimet tablosudur. Türkiye meşruiyetini başka mahfillerde arayan, liyakatsiz ve basiretsiz AKP hükümetlerinin idaresinde, başta Büyük Ortadoğu Projesi olmak üzere emperyalist projelerin taşeronu olma zilletine düşürülmüş, kan, gözyaşı ve katliamlara ortak edilmiştir.

Türkiye makroekonomik büyüklükler açısından da gittikçe kırılgan hâle gelmektedir. Gerekli tedbirlerin alınamaması durumunda bu kırılganlıklar, Türk halkı için sarsıcı sonuçlar doğurabilecektir.

Sıcak para akışına dayalı ve üretmekten çok tüketmeye, bilgi ve teknoloji yoğun, rekabetçi yatırımlar yerine hizmet sektörüne dönük yatırımlara ve rant ekonomisine dayalı yaklaşımlar sürdürülebilir olmadığı gibi, Türkiye ekonomisinin geleceği için de önemli bir risk faktörü oluşturmaktadır. Rekabet gücü yüksek, üretken ve dinamik bir ekonomiye sahip ülkeler, bölgesel ve küresel siyasette daha fazla rol alabilmektedir. Türkiye'nin böylesi sağlıklı bir ekonomik düzene kavuşması, önümüzdeki yılların şekillenmesini etkileyecek en önemli hususlardan birisi olacaktır.

İşsizlik, yoksulluk, gelir dağılımındaki adaletsizlik, eğitim sistemindeki çarpıklıklar ve sosyal güvenlik sistemindeki yetersizlikler ile her alanda yaşanan yozlaşma ve yolsuzluk, Türkiye'nin önünde duran ve köklü temelleri bulunan başlıca sosyo-ekonomik sorunlardır.

MHP iktidarıyla Türk milletinin başlatacağı yeni bir medeniyet yürüyüşü; manevi iklimini Türk-İslam kaynaklarından, kültürel temellerini kadim değerlerimizden alacaktır.

Bu yürüyüş, öncelikle Türkiye'yi kendisine güvenen, kendi gücüyle ayakta duran, başı dik, karnı tok ve özgür insanların yaşadığı onurlu

bir ÷lke hâline getirme yürüyüşüdür. Giderek acımasızlaşan küreselleşme olgusunun insani bir nitelik kazanmasını, adaletsizliklerin azaltılmasını ve milletler arasındaki dayanışmanın artırılmasını hedefleyen insan merkezli bir yürüyüştür.

Gücünü mukaddesattan, inançlarından, ilkelerinden ve Türk milletinden alan Milliyetçi Hareket Partisi, siyasette “toplumsal merkezi” hem inşa hem de temsil iddiasını taşımaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi çatışmacı değil uzlaşmacı, ayrıştırıcı değil bütünleştirici, kavgacı değil barışçı, ötekileştirici değil kucaklayıcı, bölen değil birleştiren, kaostan değil huzurdan beslenen, Türkiye'yi ve Türk milletini geleceğe birlikte taşıma iradesini ortaya koyan bir siyaset diliyle bu iddiasını pekiştirmektedir.

Milli ve evrensel düzeydeki politikalarını bu temel ilke ve kabuller ekseninde şekillendiren MHP; ÷lkemizin sorunlarını çözecek, uzunca bir süredir yaşanan “akıl tutulmasını” sona erdirecek, Türkiye'yi dünyada saygın, sözü dinlenir, kalkınmış bir ÷lke yapacak projelerle milletimizin huzuruna çıkmaktadır.

"KÜRESEL GÜÇ TÜRKİYE" VİZYONU

MHP'nin "Küresel Güç Türkiye" vizyonu, ülkemizin imkân ve kabiliyetleri ile sahip olduğu potansiyelin, gerçekçi bir şekilde değerlendirilmesi esasına dayanan bir vizyondur.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin tek başına iktidarında, tarihi ve kültürel birikimi, jeo-stratejik konumu, doğal ve beşeri kaynakları gibi sahip olduğu imkân ve kabiliyetleriyle Türkiye'nin; fırsatları değerlendirmek, tehditleri bertaraf etmek ve imkânları kullanmak suretiyle bölgesel ve küresel bir güç merkezi haline gelmesi ve "Lider Ülke" olması sağlanacaktır.

Türkiye'nin 21'inci yüzyılda lider ülke olma hedefini gerçekleştirmek için öncelikle bütün sosyal kesimlerin tarih, din, kültür gibi ortak değerler ekseninde müşterek bir anlayış ve dayanışma içinde geleceğe birlikte yürüme azim ve kararlılığına sahip olmaları temin edilecektir.

Milliyetçi Hareket'in 1990'lı yıllarda siyaset gündemine soktuğu ve bir proje olarak 1999 yılında kamuoyuna takdim ettiği, 2001 yılında ise Sekizinci Kalkınma Planına dâhil edilerek devlet politikası haline getirdiği, Cumhuriyetimizin

yüzüncü kuruluş yıldönümünde Türkiye'yi dünyada lider ülke yapmayı hedefleyen “2023 Lider Ülke Türkiye” vizyonunun, 12 yılı aşkın süredir ülke yönetiminde olan AKP hükümetlerinin yetersiz performansı nedeniyle gerçekleşmesi sekteye uğramış, öngörülen hedeflerden uzaklaşmıştır. 2023'e sekiz yıl kala Türkiye'nin dünyadaki saygınlığı azalmış, bölgesinde belirleyici olabilme vasfı kaybolmuştur.

Bu nedenle 2023'e kadar olan sekiz yıllık iki dönemde MHP iktidarıyla; AKP'nin ülkemize kaybettiği zamanın, yaptığı tahribatın ve verdiği açığın bertaraf edilmesi sağlanacaktır.

2015-2019 arasını kapsayan “**Onarım, Bütünleşme ve Atılım**” döneminin ardından Türkiye, 2023 yılında bölgesel güç ve küresel bir aktör olacak, 2053 yılında ise ekonomik, sosyal, siyasi, teknolojik ve stratejik alanlarda küresel ölçekte etkili bir güç ve lider ülke haline gelecek ve bunu sürdürülebilir kılacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi Türkiye'yi küresel güç ve lider ülke yapma yolunda kısa, orta ve

uzun vadeli hedeflerle kamuoyunun huzuruna çıkmaktadır.

Kısa vadeli hedefimiz; tek başına iktidar olmak, 2015-2019 yıllarını kapsayan birinci iktidar dönemi sonuna kadar; her alanda tahrip edilen Türkiye'nin onarılmasını, çözülen milletin bütünleştirilmesini, demokrasinin güçlendirilmesini sağlamak; ekonomik, siyasi, sosyal ve teknolojik alanlarda yapılacak atılımlarla Türkiye'yi içine girdiği kısır döngüden çıkarmak ve sıçrama yapmasını temin etmektir.

Orta vadeli hedefimiz 2019-2023 yıllarını kapsayan ikinci iktidar dönemi sonunda Türkiye'nin bölgesel güç haline gelmesi, siyasi ve sosyal sorunları aşarak küresel ölçekte söz sahibi olmasıdır.

Uzun vadeli stratejimiz ise 2053 yılında Türkiye'nin "Küresel Güç ve Lider Ülke" olmasını sağlamaktır.

MHP, Türkiye merkezli yeni bir medeniyet ve yeni bir dünya tesis etme anlayışını kendisine siyasi misyon olarak kabul etmiştir. Bu misyon, hem Türkiye'yi lider ülke konumuna taşıyacak, hem de başta Avrasya coğrafyasındakiler olmak üzere,

bütün mazlum milletlerin hür ve onurlu bir şekilde yaşamasına vesile olacaktır.

Bunu başarmanın şartı, öncelikle Türkiye'nin teslimiyetçilikten kurtulması ve Türk milletinin özünü temsil eden değerlere yönelmesinden geçmektedir.

MHP, 2015-2023 yıllarını kapsayan sekiz yıllık dönemde bölgesel güç ve küresel aktör haline gelmiş bir Türkiye'yi oluşturmaya kararlıdır. Bunun gereği olarak tek başına iktidara talip olmakta ve bu hedefe matuf program ve projelerle Türk milletinin huzuruna çıkmaktadır.

Birinci İktidar Dönemi: 2015-2019 Yıllarını Kapsayan "Onarım, Bütünleşme ve Atılım" Dönemi

Bu dönemde Türkiye'nin küresel güç olması yolunda ihtiyacı olan çağdaş normlarda bir devlet ve toplum düzeninin gerektirdiği kurum ve kurallar tesis edilecektir.

Bununla birlikte, AKP hükümetlerinin eseri olan anti-demokratik, vesayetçi, kayırmacı, hukuk tanımaz, kişi güvenliğini ihlal edici, özgürlükleri kısıtlayıcı her türlü iş, işlem, kural ve kurumlar

bütün unsurlarıyla ele alınarak bozuk düzene son verilecektir.

AKP'nin devletin kurumları, milli ve manevi değerlerimiz ile vatandaşlar üzerinde oluşturduğu her türlü tahribat onarılacak, kuvvetler ayrılığı ilkesinin gerekleri tesis edilecek, korku ve şüphe gibi travmalar toplum üzerinden kaldırılacaktır. Bu dönem vatandaşlarımız arasındaki ayrışma ve kutuplaşmanın ortadan kaldırıldığı, devlet ile milletin, demokrasi ile cumhuriyetin buluşturulduğu, kurumlar ile vatandaş arasındaki güven bunalımının giderilerek her alanda güvenin tesis edildiği bir dönem olacaktır. Tüm toplum kesimleri ve aktörler arasında uzlaşmanın tesis edileceği bu dönemde yasal ve idari tedbirlerle birlikte "**yönetim üslubu**" uzlaşmanın temel dinamikleri olacaktır.

Ağırlıklı olarak 2016-2019 yıllarını kapsayacak olan birinci iktidar döneminde; yıllık ortalama yüzde 5,2 büyüme ve 700 bin yeni istihdam sağlanacak, dönemin sonunda GSYH 1,1 trilyon dolara, kişi başına milli gelir 13,3 bin dolara, ihracat 239 milyar dolara yükselecek ve istihdam yaklaşık 29,1 milyon kişiye ulaşacaktır. 2014 yılında yüzde

45,5 olan istihdam oranı, dönem sonunda yüzde 47,8'e çıkarılacaktır.

İkinci İktidar Dönemi: 2019-2023 Yıllarını Kapsayan "Bölgesel Güç, Küresel Aktör Türkiye" Dönemi

2019-2023 yıllarını kapsayan MHP iktidarı Türkiye'nin bölgesel güç ve küresel aktör olma, 2023 yılı vizyonunu yakalama dönemi olacaktır.

AKP'nin on iki yıllık tahribatına rağmen 2015-2019 yıllarını kapsayan ilk MHP iktidarı dönemi ve ardından 2019-2023 yıllarını kapsayan ikinci MHP iktidarı döneminde Türkiye'nin, yapacağı sıçrama ile 2023' yılında **"bölgesel güç ve küresel aktör"** olması sağlanacaktır.

2019-2023 dönemi MHP iktidarında kaynaklar harekete geçirilerek, ileri teknoloji kullanan, yüksek katma değer ve istihdam yaratan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip bir üretim yapısı tesis edilecektir.

Bilgi toplumu olmanın bütün unsurları sağlanmış olacaktır.

"Türk Malı" markalı ürünler dünya markası haline getirilecek ve dünyanın her yerinde en çok aranan ürünler olacaktır.

Uluslararası işbirliğine açık yerli enerji sanayi kurulacak, ileri teknoloji kullanılarak yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanılacak, enerji bağımlılığını en aza indirmiş Türkiye, uluslararası enerji piyasasının önemli aktörlerinden olacaktır.

2023 yılına kadar olan dönemde Türkiye malzeme teknolojileri, biyoteknoloji ve bilişim teknolojileri alanında ciddi atılım yaparak teknolojik rekabet üstünlüğü kazanacaktır.

2015 yılında başlayan "Onarım, Bütünleşme ve Atılım" döneminden sonra, mevcut kaynak, imkân ve kabiliyetlerin stratejik bir vizyonla harekete geçirilmesi; vatandaşlık bilincinin güçlendirilmesi; tarih ve inanç temelinde kaynağını bulan ortak değerler ekseninde bütünleşilmesi; dünya ölçeğindeki karar süreçlerinde söz sahibi olunması MHP'nin tek başına iktidarında geçecek olan sekiz yıllık dönemin sonunda gerçekleştirilmiş olacaktır.

Yıllık ortalama yüzde 6,6 büyüme ve 1 milyon 25 bin yeni istihdamın sağlanacağı bu dönemin sonunda GSYH 1,7 trilyon dolara, kişi başına gelir 20 bin dolara, ihracat 400 milyar dolara yükselecek ve istihdam 33,2 milyon kişiye ulaşacaktır.

İstihdam oranı ise dönem sonunda yüzde 52,5'e çıkarılacaktır.

Uzun Vadeli Strateji: "Küresel Güç Türkiye Vizyonu"

MHP'nin uzun vadeli stratejik hedefi Türkiye'nin 2053 yılında "Küresel Güç ve Lider Ülke" olmasıdır. Bu hedefin gerçekleştirilebilmesi için Türkiye'nin doğal ve beşeri kaynakları ile ekonomik sosyal ve teknolojik imkân ve fırsatlarının harekete geçirilmesi ve kararlılığın en güçlü şekilde ortaya konulması, MHP iktidarlarıyla mümkün olacaktır.

2053'te Türkiye'nin nüfusu 100 milyonu, istihdam ise 50 milyonu bulacaktır. İhracat 3,2 trilyon dolara, Gayrı Safi Yurtiçi Hasıla 10 trilyon dolara, kişi başına düşen milli gelir ise 100 bin dolara ulaşacaktır.

Türkiye küresel düzeyde söz sahibi, siyasi, ekonomik ve diplomatik alanda belirleyici bir güç olacak; silahlı kuvvetleri dünyanın en güçlü ve caydırıcı üç ordusundan biri konumuna gelecek; eğitim, sağlık, adalet, hukuk, toplumsal cinsiyet eşitliği, çocuk hakları, sürdürülebilir kalkınma, sağlıklı çevre ve engelli yaşama şartları gibi evrensel normları esas alan insani gelişmişlik endeksinde

en üst sıralarda yer alacaktır. Bilime, teknolojiye, insanlık yararına gelişmelere katkı yapacaktır. OECD tarafından geliştirilen ve ülkelerde eğitim kalitesini ortaya koyan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programında (PISA) OECD ülkeleri arasında ilk 10 arasına girmesi sağlanacaktır.

Türkiye 2053 yılında, uzayın imkânlarından etkin şekilde yararlanacak, uluslararası enerji piyasasının belirleyici aktörlerinden olacak, ürettiği değerlerle birçok alanda teknolojik rekabet üstünlüğü kazanacaktır. Türkiye'nin lider ülke olmasıyla Türkçe, dünya üzerinde öğrenilen ve konuşulan en yaygın dillerden birisi olacaktır.

İKTİDAR ANLAYIŞIMIZ, TEMEL GÖRÜŞ VE HEDEFLERİMİZ

Devlet idaresinde, milletin en iyi şekilde temsil edildiği rejim olan demokrasiyi; hukukun üstünlüğünün, insan hak ve özgürlüklerinin en geniş anlamda teminat altına alındığı bir sistem olarak benimsemekte ve demokrasinin kurumsallaşmasının hayati önemine inanmaktayız.

Vatandaşların inançlarına saygı duyan, din ve vicdan özgürlüğünü esas alan bir laiklik anlayışını, milli birlik ve bütünlüğün güvencesi olarak görmekteyiz.

Milliyetçi Hareket Partisi beşeri ilişkilerde sevgi, hoşgörü ve adaleti tesis etmeyi hedef alan bir ahlak anlayışını benimsemektedir. Bu anlayışın, bütün kurum ve kurallarıyla toplumun her kesiminde hâkim kılınması için, yozlaşma eğiliminin önüne geçecek ilke ve standartların hayata geçirilmesini savunmaktayız.

Milliyetçi Hareket Partisi'nin güçlü iktidarında hedefimiz;

- Hukukun üstünlüğünü ve adaleti her alanda hâkim kılmak,
- Anayasanın ilk üç maddesinde anlam bulan esasları güçlendirecek, özgürlükleri esas alacak ve demokratik standartları yükseltecek "toplum sözleşmesi niteliğinde" bir anayasa yapmak,
- Cumhuriyetin temel niteliklerine sahip çıkmak,
- Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin; ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü korumak, üniter milli devleti baki kılmak,
- Uzlaşma kültürünü geliştirerek toplumsal dayanışmayı güçlendirmek ve kardeşliği pekiştirmek,

- Temel insan hak ve hürriyetlerini teminat altına almak,
- Adaletli, açıklığa dayalı bir yönetim anlayışı benimsemek ve bu anlayışa uygun kurum ve kuralları oluşturmak,
- Devlet tarafından sunulan hizmetlerin ülkenin her yerinde ve çağdaş standartlarda her vatandaş tarafından erişilebilirliğini temin etmek,
- Teknolojik gelişmeyi, verimliliği, istikrarlı büyümeyi ve istihdam sağlamayı esas alan güçlü bir “üretim ekonomisi” oluşturmak,
- Yatırımların; yüksek teknolojiye dayalı ve katma değeri yüksek mal ve hizmet üreten alanlara yöneltilmesini öngören bir sanayileşme stratejisini tesis etmek,
- Özel sektörün dinamizmini ve teşebbüs gücünü desteklemek,
- Ekonomik ve sosyal politikaları dar ve sabit gelirlileri gözetecek şekilde ahenk içinde uygulamak,
- Tarımda kendi kendine yetebilen hale gelmek, teknoloji kullanma kapasitesi ve verimliliği

yüksek bir üretim yapısına geçmek, çiftçimizin gelir ve refah düzeyini artırmak,

- Bölgeler arası gelişmişlik farklarını en aza indirmek,

- Yoksulluk, işsizlik ve yolsuzlukla mücadele etmek üzere milli seferberlik başlatmak,

- Sosyal koruma programları geliştirerek yardıma muhtaç, yoksul ve kimsesiz vatandaşları aç ve açıkta bırakmamak,

- Çalışanların çalışma şartlarını iyileştirmek ve adaletli bir ücret sistemine kavuşturmak,

- İstihdam edilebilirliği yüksek, eğitilmiş, sağlıklı, vasıflı, yüksek ahlak ve seciye sahibi, Türk kültür ve değerlerini özümsemiş, evrensel düzeyde iddia sahibi bir gençlik yetiştirmek,

- Uluslararası ve bölgesel krizlerden kaynaklanan dış göç ve kontrolsüz mülteci akınlarına karşı ülke çıkarlarını ve güvenliğini dikkate alan tedbirler almak,

- Her türlü terör ve anarşiye son vermek suretiyle huzur ve güven ortamını tesis etmek,

- Çevre şartlarını sürekli iyileştirerek yaşanabilir hale getirmek,

- Türkiye'nin geo-stratejik konumunu dikkate alan, dünya ölçeğinde siyasi, sosyal ve ekonomik politikaların oluşturulmasında söz sahibi olan, gelişmeleri ve sorunları gerçekçi, milli bir strateji çerçevesinde değerlendiren, Türkiye merkezli ve çok yönlü bir dış politika yürütmek,
- Türkiye'nin tarihine, kültürüne, yeraltı ve yerüstü zenginliklerine, beşeri-askeri-iktisadi kapasitesine, jeopolitik avantajlarına uygun bölgesel ve küresel işbirliği programları geliştirmektir.

DEMOKRASİ ANLAYIŞIMIZ, ANAYASA VE TEMEL HAKLAR

Hukukun üstünlüğünün, insan şeref ve haysiyetinin; fikir, teşebbüs, din ve vicdan özgürlüğünün teminatı olarak demokrasiyi sadece bir siyasî rejim değil, aynı zamanda bir hayat tarzı olarak gören Partimiz, sosyal ve siyasî ilişkilerde, demokrasinin bütün kurum ve kuralları ile işletilmesinin gereğine inanmaktadır.

Partimiz Anayasa'nın, genel sınırlama hükümlerinden daha çok, genel koruma hükümlerine yer vermesini, özgürlükleri esas almasını ve bir "Toplum Sözleşmesi" niteliğinde olmasını gerekli görmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi, çağdaş normlarda bir Anayasa için mümkün olabildiğince geniş bir uzlaşma ile toplumun tamamının beklentilerini dikkate alan geniş bir vizyonla, farklı görüş ve düşüncelere saygı gösteren bir anlayışla, herkesin katkısının sağlanacağı uzlaşma arayışıyla ve ahlaka uygun yöntemlerle yapılmasını gerekli görmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi; Cumhuriyetin temel nitelikleri, Türk milli kimliği, demokratik rejim ve temel insan hakları gibi değerleri vazgeçilmez olarak kabul eder ve bunların uzlaşma arayışı içinde tartışılmasını reddeder.

Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter milli devlet yapısını esas alan parlamenter sistemi, demokratik siyasi sistemin sürdürülebilmesi bakımından gerekli görüyor ve Türk milletine en uygun yönetim şekli olarak değerlendiriyoruz. Anayasa ihtiyacını toplumsal gereklilikler yerine devleti ve milleti parçalanmaya götürecek bir sistem değişikliğine endeksleyen siyasi yaklaşımı reddediyoruz.

ADALET

Adaleti, temel hak ve özgürlüklerin güvencesi ve devletin temeli olarak görüyoruz.

Yargı, siyasi iktidarların veya belirli kişi ya da grupların güdümünde hareket etmesine ve bir kısım aidiyetlerin “adalet” duygusunun önüne geçmesine imkân verilmeyecek, daima ve her şartta hakkı savunan bir yapıya büründürülecektir.

İnsanlarımızın adaletli ve hakkaniyetli bir sosyal düzen içerisinde yaşaması sağlanacak, hukukun üstünlüğü prensibi hâkim kılınacak, temel hak ve özgürlükler güvence altına alınacaktır.

AKP döneminde başta bölücü terör örgütüyle sürdürülen müzakere sürecine paralel olarak yapılanlar olmak üzere etnisite merkezli, ayrımcı, milli ve manevi değerlerle üniter milli devlet yapısını, Cumhuriyetin temel niteliklerini tahrip eden, Türkiye'nin ülkesi ve milletiyle bölünmezliğini tehdit eden, yolsuzluk ve usulsüzlüğü teşvik eden yasal ve idari düzenlemeler kaldırılacak ve oluşan tahribatı onarıcı yeni düzenlemeler hayata geçirilecektir.

Hiçbir organ, makam, merci, kişi ve baskı gurubuna ayrıcalık tanınmayacak biçimde yargı bağımsızlığı tesis edilecek, hiçbir kimse ya da organ

yargı denetimi dışında bırakılmayacaktır. Yargı yetkisinin kullanılmasında hiçbir organ, makam, mercii veya kişinin mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat verememesi, tavsiye ve telkinde bulunmaması esas olacak, hukukun herkes için eşit ve adil bir şekilde tecelli etmesi sağlanacaktır.

Vatandaşlarımızın muhatap olduğu hukuki meselelerde hangi hukuki yollara ne şekilde başvuracağı ile ortaya çıkmadan hukuki problemlerin önlenmesi, uyuşmazlıkların azaltılarak yargının yükünün hafifletilmesi amacıyla tüm vatandaşlarımızı kapsayan bir aile avukatlığı sistemi oluşturulacak ve hukuki koruma sigorta sistemi yaygınlaştırılacaktır.

Kadın, çocuk, engelli ve yaşlılara yönelik şiddet olaylarında dava zamanaşımı kaldırılacak, harç ve benzeri mahkeme masrafları alınmayacaktır.

Güvenli ve huzurlu bir toplum anlayışımızın gereği olarak; suçu ortaya çıkaran nedenlerin önlenmesi, suç işleme eğiliminin önüne geçilmesi, caydırıcı hukuki tedbirlerin uygulanması ve suçlunun topluma kazandırılarak yeniden suç işlemesine mani olunması sağlanacaktır.

Hâkim ve cumhuriyet savcılarının örgütlü suçlar, haksız rekabet, döviz işlemleri, sigortacılık, kara para aklama, iş kazaları, sermaye piyasası suçları gibi bazı özel alanlarda uzmanlaşması sağlanacaktır.

İnfaz hizmetlerinin etkinliğinin artırılabilmesi için gerekli fiziki ve teknik altyapı eksiklikleri giderilerek teşkilat ve personel yapısı güçlendirilecektir.

Suç delillerinin bozulmadan ve değiştirilmeden ileri teknoloji kullanılarak, modern yöntemlerle toplanması ve korunması için cumhuriyet savcılıkları ve kolluk kuvvetleri araç, gereç ve laboratuvar imkânları açısından güçlendirilecektir.

Kolluk sisteminden kaynaklanan yapısal ve hukuki sorunlar çözülecektir. Bilirkişilerin raporlarında objektif bilimsel ölçütlerin uygulanması temin edilecektir. Yargı sisteminin ayrılmaz bir parçası olan avukatlık, noterlik, icra ve iflas idareleri ile ceza infaz kurumlarının kronik sorunları çözüme kavuşturularak adalet sistemine katkı sağlaması temin edilecektir.

İnfaz koruma memurlarına, çalışma sürelerinin her bir yılı için 90 gün fiili hizmet süresi zammı

(yıpranma payı) hakkı verilecektir.

Mübaşir, zabıt katibi ve diğer adalet hizmetlerinde çalışanların mali ve sosyal haklarıyla diğer özlük haklarında gerekli iyileştirmeler yapılacaktır.

YOLSUZLUKLA MÜCADELE, SİYASÎ VE AHLÂKÎ YOZLAŞMANIN ÖNLENMESİ

Devlet idaresi milletimizin bir emaneti olarak görülecek, yolsuzluklara, rüşvete, yağmacılığa ve kayırmacılığa meydan verilmeyecektir.

Toplum hayatını, demokratik rejimi ve ahlaki değerleri tahrip eden, halkın devlete olan güvenini azaltması ve toplumsal dokuyu tahrip etmesi yanında kaynak israfına, yatırım ortamının bozulmasına ve uluslararası itibarımızın zedelenmesine yol açan yolsuzluğa karşı köklü ve kalıcı tedbirler alınacak, yolsuzluk yapanlar ve yolsuzluğu doğuran unsurlarla etkili bir mücadele yürütülecektir.

Türk siyasi ve bürokratik hayatına ilkeli, seviyeli ve temiz bir yönetim anlayışı yerleştirilecektir.

Yolsuzlukların önlenmesinde etkinliği sağlamak amacıyla denetim sistemi, yapısal ve işlevsel olarak yeniden düzenlenecektir.

Siyaset, iş çevresi, bürokrasi, sivil toplum ve medya tarafından işbirliği içinde yapılan ve karşılıklı koruma ve kollama anlayışıyla örtbas edilen her türlü yolsuzluk ortaya çıkartılarak, makam ve mevkii ne olursa olsun yolsuzluk yapanların bağımsız Türk adaleti önünde hesap vermesi sağlanacaktır.

“17-25 Aralık rüşvet, yolsuzluk ve kara para” soruşturması ile ortaya dökülen, hükümet üyeleri ile aile fertlerinin içinde yer aldığı siyasi tarihimizin en büyük rüşvet ve yolsuzluk iddiaları başta olmak üzere tüm yolsuzlukların üzerine titizlikle gidilecek, kul hakkı yiyenlerden, rüşvetçilerden, soygunculardan ve hortumculardan hesap sorulacaktır.

Yolsuzluk yoluyla elde edildiği hukuki olarak tespit edilen her türlü varlığa el konulması ve suçluların bu varlıktan mahrum bırakılması amacıyla, yolsuzluktan suçlu görülen kişilerin servetlerinin nerede ve kimin adına kayıtlı olursa olsun, zaman aşımı gözetilmeksizin el konulmasına imkân sağlayacak hukuki düzenlemeler yapılacaktır.

Yolsuzlukları önlemek, yolsuzluklarla mücadelede etkin ve kalıcı politikalar üretmek ve ilgili kuruluşlar arasında eşgüdüm sağlamak

üzere, özerk bir “Yolsuzlukla Mücadele Kurulu” oluşturulacaktır.

Yozlaşmanın önlenmesini teminen, kamu yönetimini, sivil toplum, medya ve özel teşebbüsü kapsayacak temel ahlaki düzenlemeler yapılacaktır.

Yolsuzluğun toplumumuzdaki olumsuz etkilerinin önlenmesi temiz kuşaklar yetiştirilebilmesi için her yıl 17-25 Aralık tarihleri arasındaki dönem “Yolsuzlukla Mücadele Haftası” ilan edilecektir.

Teşvik, ihale ve bilirkişilik gibi yolsuzluğa açık müesseseler denetlenebilir hale getirilecek ve suiistimallere açık olmaktan çıkarılacaktır.

Kamu ihale sistemi bütünüyle yeniden düzenlenecek, bu doğrultuda “Kamu İhale Kurumu” da yeniden yapılandırılacaktır.

Siyasi partiler ve seçim kanunları gözden geçirilerek siyasette demokratik ilke ve standartların hâkim olmasını sağlayacak düzenlemeler yapılacaktır.

Siyasi partilerin, TBMM üyelerinin ve üst siyasi yönetim kadrolarının faaliyet ve çalışmalarının tüm yönlerinin etik esaslara bağlanması esas

olacaktır. Bu amaçla kapsamlı bir siyasi ahlak yasası çıkarılacaktır.

Siyasî partiler ile parti yönetici ve adaylarının gelir kaynaklarının ve seçim harcamalarının denetim altına alınarak kamuoyunun bilgisine sunulması sağlanacaktır.

KAMU YÖNETİMİ

Türkiye'nin köklü devlet geleneğini çağdaş gelişmelerle buluşturan bir kamu yönetimi yapısı ve işleyişi oluşturulacak, bu doğrultuda gerçekleştirilecek reform girişiminin temel ilkelerini; hukuk devleti ve adalet, kurumsal kapasitenin artırılması, bireysel yetkinlikleri, performansı ve hizmet üretimini esas alan bir insan kaynakları yönetimi, e-dönüşüm, yolsuzluklarla mücadele ve hesap verebilirlik oluşturacaktır.

Kamu sektörünün doğrudan hizmet sunumundaki rolü azaltılarak düzenleme ve denetleme görevini daha iyi şekilde yürütmesi sağlanacaktır. Stratejik işlevler merkezileştirilecek yerel yönetimlerin uhdesinde daha etkin hizmet sunulabilecek olan operasyonel işlevler yerelleştirilecektir.

Kamu yönetimi, bütün kurum ve kurallarıyla milletin ortak taleplerini yerine getirmeye ve

vatandaş memnuniyetini tesis etmeye yönelik olarak açıklık, katılımcılık ve hesap verebilirlik anlayışıyla yapılandırılacaktır.

Kamu yönetiminde politika belirleme kapasitesi geliştirilecek ve kamu politikalarının birbiriyle uyumu sağlanacaktır.

Personel rejimi, liyakati esas alan ve performansı değerlendiren anlayışla yeniden düzenlenecektir. Kamu görevine girişte, ilerleme ve yükselmeye objektiflik ve fırsat eşitliği esas olacaktır. İstihdamda bölgesel dengesizlik giderilecek, ülkemizin her yerinde yeterli nicelik ve nitelikte kamu görevlisi istihdamı sağlanacaktır.

Kamuda çalışan taşeron işçiler, 4/C'liler, vekil, sözleşmeli ve geçici statüde çalışanlar kadroya geçirilecektir.

Kamu çalışanları üzerinde uygulanan yıldırma, sürgün, ötekileştirme, torpil ve kayırmaya dayalı zulüm düzenine son verilecek ve yaşadıkları mağduriyetler giderilecektir.

Kamuda çalışan şube müdürlerine 3000 ek gösterge verilecek, müdürler, müdür yardımcıları, şef, memur ve yardımcı hizmetlilerin mali ve sosyal hakları ile ilgili mağduriyetleri giderilecektir.

Kamu çalışanları enflasyona ezdirilmeyecektir.

Kamu çalışanlarına çeşitli adlar altında ödenmekte olan tüm ek ödemeler emekli aylığına yansıtılacaktır.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında verilmiş olan disiplin cezaları, Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar ve yolsuzluk suçları ile ilgili olanlar hariç olmak üzere bütün sonuçları ile affedilecektir.

Memur ve diğer kamu görevlilerinden bir derece hakkından daha önce yararlanmamış olanlara bir derece verilerek eşitsizlik giderilecek ve yeni göreve başlayacak olanların da derece ve kademelerine bir derece ilâve edilmesine yönelik düzenleme yapılacaktır.

İmam ve müezzin kadrosu olmayan camilere kadro ihdası yapılacak, boş bulunan imam ve müezzin kadrolarına atama yapılarak imam ve müezzini olmayan cami bırakılmayacaktır.

Hizmetin vatandaşa daha yakın ve hızlı ulaştırılmasını amaçlayan hizmet yönünden yerinden yönetim yapısının, siyasi yerinden yönetime dönüştürülmesine hizmet edecek hiçbir

düzenleme ve çabaya fırsat verilmeyecektir.

Büyükşehir belediyesi sınırlarını mülki sınır haline getiren büyükşehir belediyesi kanunundaki düzenleme kaldırılacak, bu doğrultuda ilçe belediyeleri yetki ve işlevlerine yeniden kavuşturulacaktır.

Kaldırılan belediye, özel idare ve beldeler ile tüzel kişilikleri sona erdirilen köylerin ekonomik, sosyal, demografik ve benzeri yöreye özgü özellikleri dikkate alınarak yeniden kurulmaları ve tüzel kişiliklerine kavuşturulmaları sağlanacaktır.

Belde ve köylerde, üretim yapısı ve potansiyeli dikkate alınarak tarım, hayvancılık, sağlık, turizm, orman, maden ve diğer alanlarda kamu görevlileri görevlendirilecektir.

İl genel meclisi üyeleri ve büyükşehir belediye meclisi üyeleri sosyal güvenceye kavuşturulacak, aldıkları huzur hakkı iyileştirilecektir.

EKONOMİK HEDEF VE POLİTİKALAR

Partimizin ekonomi politikaları milletimizin karşı karşıya olduğu borçluluk, geçim sıkıntısı ve fakirliğe çare olacak acil önlemlerden oluşan "rahatlatıcı politikalar" ile bununla eş zamanlı

olarak Türkiye'yi geleceğe taşıyacak **“kalkınma politikaları”** olmak üzere iki ana eksenden oluşmaktadır.

Üreten Ekonomi Programı

Uzun vadeli stratejimizin 2015-2019 yıllarını kapsayan **“Onarım, Bütünleşme ve Atılım”** döneminde ekonomide de **“onarım ve atılım”** gerçekleştirilecektir.

İleri teknoloji kullanan, yenilikçiliği, verimliliği ve istihdamı gözeten, gelirin adil bölüşümünü esas alan, rekabet gücü yüksek üretim ekonomisini tesis etmek ve sosyal dokuyu güçlendirmek amacıyla ülkemizin kendi imkân ve şartları ile doğal ve beşeri kaynaklarını dikkate alan **“Üreten Ekonomi Programı”** uygulamaya konulacaktır.

Sürdürülebilir bir büyümenin gerçekleştirilebilmesi için fiyat istikrarının sağlanması ve sürdürülmesi zaruri olup, bu amaçla borç stokunu ve cari açığı ekonomide kırılganlığa yol açmayacak düzeylere çekecek para ve kur politikası izlenecektir. Serbest döviz kuru politikası uygulanacak, Merkez Bankasının araç bağımsızlığı korunacaktır.

Mali disiplinden taviz verilmeyecektir. Herkesin malî gücüne göre vergi ödediği, üretimi ve istihdamı teşvik eden, öngörülebilir bir vergi sistemi tesis edilecektir. Ülkemizin ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılayacak şekilde kamu harcamaları önceliklendirilecektir.

Ekonomi politikalarının merkezine insanı koyan; eşitlik, ahlak ve adalet ilkelerini gözeten bir yönetim anlayışıyla halkın refahının artırılması temel hedefimiz olacaktır.

Türkiye ekonomisinin mevcut temel sorunları şunlardır:

- Başta ara malı, enerji ve sermaye malı olmak üzere ithalat bağımlılığı
- Düşük tasarruf, aşırı tüketim ve israf
- Kaynak tahsisinde çarpıklık
- Yüksek reel faiz
- Yatırım yetersizliği
- İşletmelerde ölçek sorunu
- Düşük teknoloji üretimi
- Enflasyon ve fiyat istikrarsızlığı

- Yüksek kayıtdışılık
- Kamu maliyesinde kalite sorunu
- Kalitesiz eğitim
- Tarımsal yapıdaki verimsizlik
- İşgücü piyasasının etkin olmaması
- Kamu ve özel kesimde kurumsal kapasitenin yetersizliği

Bu temel sorunların ortaya çıkardığı sonuçlar ise şöyle özetlenebilir:

- Düşük ve istikrarsız büyüme
- Yüksek işsizlik
- Düşük gelir ve adaletsiz gelir dağılımı
- Yüksek cari açık
- Ekonomi genelinde ve işletmelerde düşük verimlilik
- Özel kesimin artan dış borcu
- Hane halkının hızlı artan ve yüksek boyutlara ulaşan borç yükü

Uygulayacağımız Ekonomi Programının ulaşmak istediği hedefler şunlardır:

- Sürdürülebilir ve yüksek bir büyüme ortamını tesis etmek
- Ekonominin dış kaynak bağımlılığını azaltarak şoklara karşı dayanıklı hale getirmek ve kırılganlığını azaltmak
- Fiyat istikrarını sağlamak
- Büyümeden taviz vermeden cari açığı kontrol altına almak
- Maliye politikasını makro politikaları destekleyici şekilde yürütmek
- İstihdamı teşvik edici bir işgücü piyasası kurmak
- Ar-Ge payını artırmak, bilgiyi ticarileştirmek, yenilikçiliği ve girişimciliği kurumsallaştırmak, dünyada Türk markalı ve patentli ürünleri yaygınlaştırmak
- Ekonomide kaynakları üretken alanlara yönlendirmek
- Firmaların ve hane halkının borç yükünü azaltarak sürdürülebilir hale getirmek

Üreten Ekonomi Programının Makroekonomik Hedefleri ve Politikalar

Yanlış ekonomik politikalar nedeniyle, 2015 yılında da çok düşük gerçekleşeceği tahmin edilen büyüme, MHP iktidarında oluşacak güven ve istikrar ikliminde alınmaya başlanacak yapısal tedbirlerle, 2016 yılından itibaren kademeli olarak artmaya başlayacak ve birinci dönem sonunda yüzde 6,1'e ulaşacaktır. Böylece, 2019 yılında, GSYH 1,1 trilyon dolara, kişi başına gelir ise 13,3 bin dolara yükselecektir.

2019 yılında, yüksek büyümenin ve reformların etkisiyle işgücüne katılım oranı 2,4 puan artarak yüzde 52,9'a; istihdam, yıllık ortalama yüzde 2,6 artışla, 29,1 milyon kişiye ulaşacaktır. 2016-2019 döneminde yıllık ortalama 700 bin kişiye ilave iş sağlanacaktır.

2015 yılında 155 milyar dolara gerilemesi beklenen ihracatın, ekonominin yeniden üretir hale gelmesi ve ihracatı artırmaya yönelik alınacak tedbirlerin etkisiyle yıllık ortalama yüzde 9,3 reel artışla, 239 milyar dolara; kriz ortamının etkisiyle 2015 yılında önemli ölçüde azalan ithalatın ise nispeten daha düşük artarak dönem sonunda 348 milyar dolara ulaşması beklenmektedir.

Bu çerçevede, büyümenin hızlanmasına rağmen dönem boyunca cari işlemler açığının milli gelire oranının yüzde 5 civarında tutulması hedeflenmektedir.

Bir yandan israf ve aşırı tüketimin önüne geçilerek, diğer taraftan yüksek gelir artışı etkisiyle yurt içi tasarrufların milli gelire oranı dönem sonunda yüzde 19,4'e ulaşacaktır.

Belirsizlikler ve istikrarsızlık nedeniyle yatırım yapılamaz hale gelen ülkemizde yeniden yatırım hamlesi başlatarak sabit sermaye yatırımlarının GSYH'ya oranı, 4 puan artışla yüzde 24'e yükseltilecektir. 2023 yılında ise yüzde 29 düzeyine çıkarılacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi, enflasyonu kalıcı bir şekilde düşürerek ilk dönem sonunda yüzde 6'ya, ikinci dönem sonunda yüzde 5'e çekmeyi ve fiyat istikrarını sağlamayı hedeflemektedir.

2023'e kadar uzanan büyüme senaryosunda, bir taraftan makro dengeleri sağlıklı bir şekilde kurarak, diğer taraftan da kapsayıcılık derecesi artırılarak yüksek büyüme ortamına geçiş hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, maliye politikası ve para politikası eşgüdüm içinde daha güçlü bir şekilde kullanılacak,

bu politikalar yapısal reformlarla, özellikle de ekonominin rekabet gücünü artıracak adımlarla desteklenecektir.

Ekonomide üretimin teknoloji seviyesini yükseltmeye yönelik programlar başlatılacak ve özel sektörü destekleyecek kamu alt yapı yatırımlarına özel önem verilecektir.

Güçlü para ve maliye politikasını destekleyecek yapısal reformlar, büyümenin hızlandırılması ve kalitesinin artırılması açısından temel unsur olacaktır. İş ve yatırım ortamı, işgücü piyasası ve rasyonelleştirilmiş teşvik politikası, doğrudan yabancı yatırımların cezbedilmesinin de katkısıyla yatırımların hızlı bir şekilde artırılmasını ve üretken alanlara yönlendirilmesini sağlayacaktır. Ayrıca, kamu kesimi bu süreci uygun altyapı yatırımlarıyla da destekleyecektir.

Sağlanacak yatırım hamlesi ve bunun sonucunda hızlanan büyüme, işgücü piyasasının etkinleştirilmesini sağlayacak reformlarla birlikte istihdam imkanlarını artıracaktır. Diğer taraftan, yüksek düzeyde yeni yatırımların sağlayacağı teknolojik yenilenme kaynaklı verimlilik kazancı yanında, Ar-Ge destekleri, dışa bağımlılığımızın en yüksek olduğu enerji alanına dönük çalışmalar gibi hedefe odaklı politikalar, ekonomi genelinde

istikrarlı bir verimlilik artışını mümkün kılarak rekabet gücümüzü destekleyecektir.

Bu politika çerçevesi, güçlü ve kaliteli bir büyümeyi beraberinde getirecektir. Büyüme, 2016-2019 döneminde ortalama yüzde 5,2 seviyesine, 2020-2023 döneminde ise ortalama yüzde 6,6 seviyesine çıkartılacaktır. Bundan daha da önemlisi, ekonomimizin 2023 sonrasında büyüme hamlesini daha güçlü bir şekilde sürdürmesi için uygun bir altyapı oluşturulmuş olacaktır.

Gelişmiş ülkelerle olan kalkınmışlık farkının azaltılmasını sağlayacak orta-uzun dönemli kalkınma stratejileri belirlenecek ve uygulamaya konulacaktır.

Rekabetçi piyasa ekonomisi geliştirilecek ve hukuki alt yapısı güçlendirilecektir. Rekabetin Korunması Hakkında Kanun geliştirilerek günümüz şartlarına uygun, yenilikçi ve etkili bir mevzuat oluşturulacak, fikri mülkiyet hakları sadece mevzuat açısından değil fiili süreçler açısından da Ar-Ge teşvikini sağlayacak seviyeye çıkartılarak, patent hukukunun gelişmesine gereken önem verilecektir.

Türkiye'nin içine düştüğü "Orta Gelir Tuzağı"ndan çıkarılması için yurtiçi üretimde rekabet gücü ve katma değeri yüksek ürünlerin üretimine öncelik verilecek, ekonomik büyümeyi kısıtlayan tasarruf oranının artırılması sağlanacaktır.

KOBİ'leri, esnaf ve sanatkârı, çiftçileri ve diğer vatandaşları borç ve yüksek faiz sarmalının neden olduğu yoksulluk tuzağından kurtarmak amacıyla finansal borçların yeniden yapılandırılması için "**Borç Sarmalından Çıkış Projesi**" uygulamaya konulacaktır.

Para politikası uygulamalarında Merkez Bankasının araç bağımsızlığı ilkesi hâkim olacaktır.

Vergi sistemi, ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısını dikkate alan dinamik bir yapıya kavuşturulacaktır. Bu çerçevede yatırım yapanlara, istihdam, üretim ve ihracat artışı sağlayanlara yönelik vergi indirim ve kolaylıklarını içeren bir program uygulamaya konulacaktır.

Üretim ve ticareti olumsuz etkileyen harç ve damga vergisi gibi işlem vergileri azaltılacaktır.

Vadeli satışlarda KDV erteleme sistemi getirilecektir.

Vergisini düzenli ödeyen vatandaşlar ödüllendirilecektir.

Vergi mükelleflerinin üretim ve ticaretine ilişkin belgelendirdikleri harcamaların gider konusu yapılması sağlanacaktır.

Asgari ücretliden vergi alınmayacak, bütün çalışanların gelirlerinin asgari ücret kadar kısmı vergi dışı bırakılacaktır.

Kayıtdışı ekonomik faaliyetler ile kara para elde edilmesine yönelik faaliyetler arasındaki ayırım netleştirilecek ve kara parayla mücadelede ayrı bir strateji belirlenecektir.

Akaryakıt, tütün, alkol ve şeker başta olmak üzere kaçakçılığın yüksek boyutlara ulaştığı alanlarda, yapılacak hukuki, idari ve denetim tedbirleriyle kaçakçılıkla etkin bir mücadele başlatılacaktır.

Kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir şekilde kullanılması ilkesi çerçevesinde adalet, güvenlik, eğitim, sağlık, enerji, savunma, ulaştırma, havacılık ve uzay, Ar-Ge, yazılım ve yeni teknolojilerin geliştirilmesine yönelik alanlardaki yatırım projelerine öncelik verilecektir.

Kamuya ait hizmet binası yapımında saltanat anlayışına son verilecektir.

Borç yönetimi, istikrarın sağlanması amacıyla kullanılan ayrı bir politika olarak değerlendirilecek, para ve maliye politikalarıyla uyumlu, sürdürülebilir, şeffaf ve hesap verilebilir bir borçlanma politikası izlenecektir.

KOBİ'lerin, esnaf ve sanatkârın, çiftçilerimizin ve diğer vatandaşlarımızın borç ve yüksek faiz sarmalının neden olduğu yoksulluk tuzağından kurtarmak amacıyla finansal borçların yeniden yapılandırılması için "Borç Sarmalından Çıkış Projesi" uygulamaya konulacaktır.

Mevcut borç sorunu çözümlenirken bir yandan üreten ekonomi programının sağlayacağı gelir ve istihdam artışı, diğer yandan sosyal destek programımız, finansal farkındalık ve alınacak makro ihtiyati tedbirlerle vatandaşımızın tekrar borç tuzağına düşmesinin önüne geçilecektir.

Finansal ürünlerin yeterli çeşitliliğe sahip olması ve finansal farkındalığın artırılması sağlanacaktır.

Tasarruf farkındalığı oluşturularak yurtiçi tasarrufları artırıcı politikalar uygulanacak ve ekonomide yatırım seviyesi artırılabilecektir.

Tasarruf sahipleri ve kredi kullananlar için şeffaf ve güvenli bir bankacılık sistemi oluşturulacaktır.

Tasarruf artışının sağlanması için bankacılık sisteminde vatandaşımızın gelir fazlasını yatırılabileceği finansal araçlar çeşitlendirilecek ve yaygınlaşması sağlanacaktır.

Kamu bankalarının; tarım sektörünün modernleşmesi, sanayi üretiminin artırılması, bölgeler arası gelişmişlik farklarının giderilmesi ile tarımsal üretime, küçük ve orta ölçekli işletmelere, Ar-Ge ve teknolojik yatırımlara destek verecek şekilde hizmet vermeleri sağlanacaktır.

Bankacılık kesimini reel sektöre sürekli olarak mali destek verebilir hale getirecek tedbirler alınacaktır.

KOBİ'lerin bankalardan daha fazla kaynak kullanmasını temin etmek üzere, Kredi Garanti Fonu sisteminin kaynakları artırılabilecektir. Ayrıca, Kredi Garanti Fonu ve risk sermayesi sistemi etkin hale getirilerek KOBİ'lerin teminat sorunu çözülebilecektir.

İhracatta; katma değeri yüksek, bilgi ve teknoloji yoğun ürünler ihraç etmek; dünya ticaretinde önemi artan, alım gücü yüksek, genç nüfuslu ve dinamik pazarlara yönelmek; komşu ülkelerle ticareti geliştirmek; nihai tüketiciye ulaşmak gibi stratejiler benimsenecektir.

İhracatta sektörel ve mal grupları çeşitliliğinin sağlanması kapsamında, katma değeri yüksek ve teknoloji yoğun mallara ağırlık verilerek "Türk Malı" imajının yerleşmesi için moda-marka oluşturulması ile tanıtım ve tasarım faaliyetleri desteklenecektir.

Üretim tercihlerinin yoğunlaştığı alanlarda Ar-Ge çalışmalarına ayrılan kaynaklar artırılacaktır.

İhracatımızın önemli bir bölümünü gerçekleştirdiğimiz AB ülkeleri yanında Asya ve Afrika piyasalarında ikili işbirlikleri oluşturularak yeni pazarlara ulaşım ve erişim kolaylaştırılacaktır.

Ulaştırma, enerji ve diğer girdi maliyetleri bakımından Türk sanayicisinin uluslararası rekabet gücünü zayıflatan unsurlar ortadan kaldırılacak ve yatırım-üretim-ihracat zinciri sağlıklı olarak kurulacaktır.

İhracatın ithalat bağımlılığını azaltmak amacıyla yerli kaynaklarla üretilebilecek girdilerin yurt içinde üretimi teşvik edilecektir.

Yurt dışındaki vatandaşlarımızın tasarruflarının ülke ekonomisine kazandırılarak üretim ve diğer alanlarda kullanılması amacıyla, işçi döviz hesaplarının bankacılık sektörü ve sermaye piyasası araçları kanalıyla Türk finans sektörüne aktarılmasını sağlayacak bir mekanizma oluşturulacaktır.

İleri teknoloji transferini gerçekleştirmek, istihdam artışı sağlamak, yönetim kapasitesi ve işgücü kalitesini geliştirmek amacıyla, milli menfaatlerimizi gözetmek, çevreye ve insana saygılı olmak kaydıyla doğrudan yabancı sermaye ve özel sektör yatırımlarına Türkiye'yi cazip kılmak için gerekli kolaylıklar sağlanacaktır. Özellikle ileri teknoloji ürünlerine ilişkin yatırımlara özel teşvik ve öncelik verilecektir.

Doğrudan yabancı yatırımların yer seçimi, alt yapı gibi sorunlarını önemli ölçüde gideren "Endüstri Bölgeleri" uygulamaları etkin bir araç olarak kullanılacaktır. Bürokratik işlemleri basitleştiren ve tüm işlemlerin tek merkezde yapılmasına imkân veren "Tek Durak İş Merkezleri" kurulacak ve yaygınlaştırılacaktır.

Hukuk normlarında, vergilemede ve bürokratik işlemlerde yatırım için her bakımdan öngörülebilir, istikrarlı ve güvenilir bir ortam oluşturulacak, hukuk devleti tesis edilerek yabancı yatırımcı için bütünüyle kurumsal hale gelmiş bir yatırım ortamı teşekkül ettirilecektir.

Yerli üreticilerin rekabet gücünü artıracak teşvikler uygulamaya konulacak, girdi maliyetleri düşürülecektir. Vergi politikalarında rekabet gücünü azaltan istisna, muafiyet ve indirimler azaltılacaktır.

Yeni teşvik sisteminde, bölgesel teşviklerden ziyade, en fazla etkiyi yapacak stratejik sektör ve işletmeler üzerine yoğunlaşılacaktır.

Makine teçhizat yatırımlarını teşvik etmek amacıyla, makine teçhizat alımlarında kredi kullanımında Banka ve Sigorta Muamele Vergisi alınmayacaktır.

Yoğun olarak ithal edilen belli malların ülkemizde üretimini sağlamak için yatırım yapılması amacıyla belli bir program dahilinde Merkez Bankası tarafından reeskont kredisi verilecektir.

Özelleştirmede öncelikli olarak halka arz yoluyla özelleştirme yöntemi uygulanacak,

sermayenin tabana yayılması sağlanacaktır. Devlet tekellerinin yerini özel sektör tekellerinin almasını önleyecek piyasa düzenleyici çalışmalar etkinleştirilecek ve rekabetçi piyasaların oluşması sağlanacaktır.

Özelleştirmelerde şeffaflık ilkesi tam anlamıyla uygulanacak, kamu vicdanını rahatsız edecek hiçbir uygulamaya izin verilmeyecektir.

Hangi kuruluşların özelleştirileceğine ilişkin özelleştirme politikası gözden geçirilerek büyük hidroelektrik santralleri gibi stratejik olan varlıklar belirlenecek ve bunlar özelleştirilmeyecektir.

Ekonomi Bakanlığı bugünkü yapısıyla büyük ölçüde dış ticaretten sorumlu ve görevlidir. Ekonominin diğer bileşenlerini ve fonksiyonlarını içinde barındırmayan mevcut Ekonomi Bakanlığı kaldırılacak ve yeni bir Ekonomi ve Hazine Bakanlığı kurulacaktır. Ekonomik politikaların uygulanması, borç yönetimi, özelleştirme uygulamaları, kamu bankaları, yeni oluşturulacak Mali Piyasalar Üst Kurumu, BİST, Merkez Bankası ile koordinasyon ve bu kuruluşların uygulamalarınının makro politikalar ile uyumunun izlenmesi ve koordinasyonu bu bakanlık tarafından yapılacaktır.

Bütçenin gelir ve harcamalarına ilişkin uygulama Maliye Bakanlığı; sanayi ve iç ticaret ile dış ticaretin geliştirilmesi ve gümrük işlemlerine ilişkin uygulama yeniden kurulacak Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yapılacaktır.

Kalkınma Bakanlığı kapatılacak ve bazı görevleri Ekonomi ve Hazine Bakanlığına verilecektir. Hükümete müşavirlik, makroekonomik, sektörel ve bölgesel vizyon, strateji ve politika geliştirme, üst politika dokümanları yapma gibi görevler ise yeni kurulacak ve Başbakan'a doğrudan bağlı olacak Strateji ve Politika Geliştirme Müsteşarlığı tarafından üstlenilecektir.

Tüm finansal piyasaların daha sağlıklı ve istikrar içinde işlemesini ve dengeli ekonomik büyümeye katkıda bulunmasını sağlamak üzere; bankacılık, sermaye piyasası, sigortacılık ve diğer mali sektörü kapsayacak Mali Piyasalar Üst Kurumu; haberleşme, iletişim, ulaştırma, enerji piyasalarının düzenlenmesi ve denetlenmesi amacıyla Sektörel Piyasalar Üst Kurumu; iş güvenliği, tarım, gıda ve ilaç piyasalarının düzenlenmesi amacıyla Halk Sağlığı Düzenleme ve Denetleme Üst Kurumu oluşturulacaktır. Kamu İhale ve Rekabet Kurumu ise yeniden yapılandırılacaktır.

Yüksek Planlama Kurulu, Özelleştirme Yüksek Kurulu, Para Kredi Koordinasyon Kurulu ve Ekonomi Koordinasyon Kurulunun birleştirilmesiyle Ekonomik ve Mali İşler Yüksek Kurulu oluşturulacak ve tüm ekonomik ve mali işlerle ilgili eşgüdümün sağlanması bu Kurulca yerine getirilecektir.

BİLİM VE TEKNOLOJİ

Bilim ve teknoloji politikamızın esasını; bilime, bilim insanına, bilimsel düşünceye, yenilikçiliğe, teknoloji üretimine ve teknolojinin üretimde kullanımına önem verilmesi, üretim yöntemlerinin rekabetçi düzeye ulaştırılarak sanayileşmenin gerçekleştirilmesi ve bilgi toplumuna geçişin sağlanması oluşturacaktır.

Bilgi toplumuna geçişin her türlü alt yapısının oluşturulması, teknoloji tedarik ve yatırımları ile bilimsel ve teknolojik araştırma ve geliştirmenin etkin bir şekilde yürütülmesi ve koordinasyonun sağlanması amacıyla "Bilim, Teknoloji ve İletişim Bakanlığı" kurulacaktır. Mevcut Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığının ilgili birimleri bu bakanlık bünyesine alınarak yeniden yapılandırılacak ve etkin bir hale getirilecektir.

Kamu kaynaklarından Ar-Ge yatırımlarına daha fazla kaynak aktarılacaktır. Özel sektörün; Ar-Ge ve teknoloji üretimi yatırımları desteklenecek, Ar-Ge'ye daha fazla kaynak ayırması sağlanacaktır.

Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı bugünkü yüzde 0,9 seviyesinden dört yıl içinde yüzde 2'ye çıkarılacaktır.

Bilimsel ve teknolojik araştırmaların, yenilikler ve buna bağlı olarak verilecek patentler aracılığıyla üretime ve toplumsal faydaya dönüşmesini sağlamak amacıyla "**Milli Yenilik Sistemi**" kurulacak, bu çerçevede, teknolojik yenilikler ve teknolojik ürünleri yenilemek için gerekli olan Ar-Ge çalışmaları desteklenecektir.

Patent, ticari marka, endüstriyel tasarım ve telif haklarının korunması amacıyla fikri mülkiyet hakları sistemi etkinleştirilecek, Ar-Ge sonuçlarının sanayiye ve üretime aktarılabilmesi için "Teknoloji Transfer Merkezleri" yaygınlaştırılacak ve özel sektörün Ar-Ge ve teknoloji üretimi yatırımlarını desteklemesi sağlanacaktır.

Bilim ve teknolojide kurumsal kapasite geliştirilecektir. Bu çerçevede milli teknoloji üretim merkezi "**Bilge Kent**" oluşturulacak ve Türk

Dünyasının bilimsel araştırma merkezi niteliğinde “Ankara Temel Araştırmalar Merkezi (ATAM)” kurulacaktır.

Bilgi üretim teknolojileri, biyoteknoloji, gen ve doku teknolojileri, uzay ve havacılık teknolojileri, bilişim teknolojileri, nano ve nükleer teknolojiler, mekatronik, üretim süreç ve teknolojileri, malzeme teknolojileri, enerji teknolojileri ve tasarım teknolojileri gibi çağımızın stratejik teknolojilerinde Ar-Ge faaliyetlerine ve Ar-Ge sonuçlarının üretime dönüştürülmesine önem ve öncelik verilecektir.

Başta savunma sanayiine yönelik tedarikler olmak üzere, tüm kamu kurumlarının tedarik politikaları Ar-Ge'ye dayalı olacak ve bilim, teknoloji ve yenilik yeteneğimizi geliştirmek amacıyla kullanılacaktır.

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ

Bilgi toplumunun temel taşı niteliğindeki bilgiye iş yeri, okul ve evlerden kolayca erişimi teminen, millî enformasyon ağına ilişkin alt yapı oluşturulacak, bilgisayar yazılım ve donanım faaliyetlerinin teşviki suretiyle de özellikle yazılım

alanında ülkemizin lider ülkeler arasına girmesi sağlanacaktır.

Bilgi teknolojilerinde eğitilmiş insan gücü yetiştirilmesine önem verilecektir. **“Bilişim Vadisi”** Projesi hayata geçirilerek, sektörde faaliyet gösteren firmalar için alt yapısı hazır alanlar tahsis edilecek, yazılım ve hizmetler alanında sektörün yurt dışına açılması desteklenecektir.

İletişim üzerindeki vergi yükü hafifletilecektir.

Bilgi toplumu alt yapısının oluşturularak hayatın her alanında elektronik yaşam tarzının benimsenmesi sağlanacaktır. e-yaşam tarzının bir gereği olarak herkese nüfus, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik, vergi gibi vatandaşlık bilgilerinin yer aldığı “akıllı kart” verilerek hayatın kolaylaştırılması sağlanacaktır.

Siber tehditlere dönük güvenlik sistemleri geliştirilecek ve uygulanacaktır.

Etkin işleyen bir bilgi güvenliği denetim sistemi oluşturulacaktır.

İletişim teknolojileri kullanımını üzerindeki siyasi baskı ve keyfi düzenlemeler kaldırılarak, bilgiye erişimde kişisel ve ekonomik özgürlükler, evrensel hukuk ilkeleriyle korunacaktır.

Özel hayatın gizliliğini ihlal eden yasal olmayan dinleme ve izlemeler ile bunların yayınlanması engellenecek ve vatandaşların iletişim özgürlüğü ve özel hayatının gizliliğini teminat altına alan koruyucu tedbirler alınacak, faillerin etkin cezai müeyyideye tabi tutulması sağlanacaktır.

SANAYİLEŞME

Yerel kaynakları harekete geçiren, nitelikli iş gücü istihdam eden, ileri teknoloji kullanan ve üreten, özgün tasarım ve marka geliştiren, tüketici sağlığını ve tercihlerini gözeten, çevre normlarına uygun üretim yapan, teknolojik yenilik öngören, verimlilik artışı sağlayan, uluslararası rekabet gücüne sahip bir sanayi oluşturulacaktır.

Büyüme, istihdam ve ihracat kapasiteleri yüksek olan sektörlerde katma değeri yüksek ürünlerin üretimine ağırlık verilecektir. İthalat bağımlılığını azaltacak ve yerli imkânları harekete geçirecek sanayi yatırımları desteklenecektir.

Ar-Ge ve inovasyon kültürünün yerleştirilmesi, ara malı üretiminin Türkiye'de yapılmasının desteklenmesi sağlanacaktır. Katma değeri düşük yüksek enerji gerektiren üretim yerine teknolojik

değeri yüksek ürün ve hizmetlerin üretilmesi tercih edilecektir.

Kümelenme faaliyetleri desteklenecek, firmalar arası işbirliği, ortak Ar-Ge ve tasarım özendirilecektir.

Kamu ihaleleri yoluyla yenilikçi yerli sanayi desteklenecektir.

Sektörlere yönelik politika uygulamalarında temel öncelikler uzay ve havacılık, elektronik, ilaç, tıbbi cihazlar gibi alanlara yönelik Ar-Ge desteklerinin artırılması, kapsamlı, stratejik ve etkin destek mekanizmalarının geliştirilmesi olacaktır.

Otomotiv sanayiinde ana ve yan sanayi entegrasyonu güçlendirilecek, tasarım ve üretimde yurtiçi katkı artırılarak katma değer in yükseltilmesi ve "marka" geliştirilmesi sağlanacaktır.

Tarım, hayvancılık, tekstil gibi geleneksel sektörlerde yerli üreticilerin rekabet gücünü artıracak önlemler alınacak, enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi, verimliliğ in artırılması ve dışa bağımlılığ in azaltılması temin edilecektir.

Savunma ve havacılık, makine imalat, kimya, elektronik sanayileri ve yazılım sektörlerinde atılım yapılacaktır.

Temel bir ara malı olan kimya sanayinde ithalatı azaltacak rekabet gücü yüksek büyük ölçekli yeni yatırımlar desteklenecektir.

Entegre demir-çelik tesisleri kurularak bu alandaki artan ihtiyacın ithalat yoluyla karşılanma zorunluluğunun önüne geçilecektir.

Savunma ve güvenlik alanında uzayın imkânlarından yararlanmak için havacılık ve uzay teknolojilerine ağırlık verilecek, uydu üretim teknolojileri teşvik edilecektir.

Yüksek teknoloji, yüksek katma değer ve istihdam sağlayan yatırım projelerine yüzde 100'e kadar yatırım indirimi verilecek, sigorta primi işveren payı belirli oran ve süreyle devlet tarafından karşılanacaktır.

Teşvikler sektörel boyutlu olmakla birlikte, projeler değerlendirilerek verilecektir. Teşvikleri alabilecek "öncü sektörler" belirlenecek ve millî Ar-Ge kaynaklarının belirlenen öncü sektörlerle yönlendirilmesi sağlanacaktır.

Sanayinin kullandığı girdilerin fiyatlarını yükselten fon ve benzeri kesintiler gibi maliyet dışı unsurlar kaldırılacaktır.

Tekstil ve hazır giyim sektörlerinde tasarım, markalaşma ve etkin pazarlama özendirilecek, daha yüksek katma değerli üretim yapısına geçiş sağlanacaktır.

Deri ve deri ürünleri sanayi Sektöründe çevre ve insan sağlığına uygun yöntemlerle üretim yapılması teşvik edilecek ve desteklenecektir.

İleri teknolojiye dayalı yüksek ihracat kapasitesine sahip, istihdam öngören sanayi yatırımlarına ucuz ve uzun vadeli kaynak sağlayacak yatırım bankacılığı desteklenecektir.

Yeni nitelikli endüstri bölgeleri oluşturulacak, mevcut bölgelerin ise etkin kullanımı sağlanacaktır. Yatırımcıyı cezbedecek şekilde altyapısı tamamlanacaktır.

Mevcut OSB'lerimizdeki başarı ve etkinlikleri geliştirici kapsamlı planlar ve programlar biran önce uygulamaya konulacaktır. OSB'lerin yatırım cazibe merkezine, istihdam, üretim ve ihracat üssüne dönüştürülmesi için yeni teşvik sistemi uygulamaya konulacak ve OSB'lerde yapılacak yatırımlarda pozitif ayrımcılık gözetilecektir.

KÜÇÜK VE ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ İŞLETMELE

KOBİ'lerin Ar-Ge, yenilik ve ihracat yapabilme kapasiteleri geliştirilerek uluslararası rekabet güçleri artırılabacaktır. KOBİ'lerin markalaşmaları, kurumsallaşmaları ve yenilikçi iş modelleri geliştirmeleri sağlanacaktır.

Yenilikçilik devlet politikalarının odağı haline getirilecek, bölgesel, sektörel ve ulusal yenilik strateji ve politikaları ivedilikle uygulamaya konulacaktır.

Geleneksel ve teknolojik ağırlıklı sektörlerde rekabet gücü yüksek sektör ve bölgelerin desteklenmesi için “kümelenme” yaklaşımı çerçevesinde sanayi ve hizmet sektörleri yeniden tasarlanacaktır. KOBİ'lerin birleşerek ölçek ekonomisine uygun bir yapılanmaya gitmeleri temin edilecektir.

KOBİ'lerin yenileme amacıyla yapacakları makine-teçhizat ve donanım yatırımlarından KDV alınmayacak, KOSGEB kaynaklarından faizsiz olarak yararlanmaları sağlanacaktır.

KOBİ'lere sağlanan desteklerin etkinliğinin artırılması ve finansal araçların çeşitlendirilmesi sağlanacaktır.

Kredi Garanti Fonu A.Ş.'nin iş süreçleri, kurumsal yapısı iyileştirilecektir.

KOBİ'lerin büyük çoğunluğunu oluşturan mikro işletmelerin finansmana erişimini artırmak üzere, esnaf kefaletleri mekanizmasının iyileştirilmesi, mikro kredi, mikro sigorta ve mikro finansal kiralama gibi finansal enstrümanların geliştirilmesi sağlanacaktır.

Çıraklık eğitimi çeşitli araçlarla teşvik edilecek, nitelikli insan gücüne dönük eğitim-sanayi işbirliği politikaları desteklenecektir.

Küçük sanayi sitelerinde alt yapı, ulaşım, haberleşme, sağlık, eğitim, depolama, pazarlama gibi hususlar çağdaş bir anlayışla düzenlenecektir.

ENERJİ VE DOĞAL KAYNAKLAR

Uzun vadeli enerji stratejisi çerçevesinde oluşturulacak milli enerji politikasının temel hedefleri,

- Enerji hammaddelerinde dış bağımlılığının azaltılması, bunun için kömür ve yenilenebilir enerji kaynaklarının azami seviyede değerlendirilmesi,
- Enerji ithalatında kaynak ve kaynak ülke çeşitliliğinin sağlanması,

- Etkin bir talep yönetimi ile enerji arzının kesintisiz ve yeterli bir şekilde gerçekleştirilmesi,
- Çevreye dost ve duyarlı bir anlayışa, gelişmiş atık kontrol ve bertarafına, havza ve kaynak planlamasına dayalı bir yaklaşımla enerjinin çevre ve insan sağlığına zarar vermeden üretilmesi,
- Enerji verimliliğinin üretimden tüketime bütün alanlarda güçlü ve çeşitlendirilmiş finansal araçlarla desteklenmesi,
- Nükleer başta olmak üzere yeni enerji teknolojilerini üretecek yetkinliğe ulaşılmasıdır.

Enerjiyle ilgili Bakanlık, bağlı ve ilgili kuruluşları, EPDK ve enerji KİT'leri yeniden yapılandırılacaktır.

Referans fiyat oluşumlarına imkân veren ve uzun vadeli alım-satımların yapılabildiği bir **enerji borsası** Borsa İstanbul altında kurulacaktır. Borsanın, enerji piyasalarında fonlama ve fiyatlamayı garanti edecek bir mekanizma olması hedeflenecek, piyasaların derinleşmesiyle finansman imkânlarına erişimin kolaylaşması sağlanacaktır.

Petrol ve doğal gaz arama, çıkarma ve taşıma işlerinde faaliyet gösteren kamu işletmeleri bir üst yönetim altında toplanacak, dikey bütünleşik bir

yapıyla millî petrol-gaz şirketleri oluşturulacaktır. Bu şirketlerin rafinaj, dağıtım, toptan ve perakende satış alanlarında faaliyet gösterebilmeleri için sermaye artırımını sağlanacak, yeni kuruluş yasasıyla şirket yönetimlerinde profesyonellere de yer verilecektir.

Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi faaliyete geçirilecek, Ceyhan'ın uluslararası bir enerji dağıtım merkezi (hub) olması için çalışmalar yürütülecektir. Ceyhan'a yakın İskenderun ve Mersin limanlarında LNG, LPG, ham petrol ve taşkömürü ticareti için kapasite geliştirme ve altyapı takviyesi yapılacaktır.

Enerji tasarrufu sağlanması ve dar gelirli vatandaşların desteklenmesi amacıyla; aylık 200 kWh'in altında elektrik tüketen ve ödeme gücü olmayan hane halklarına, elektrik faturasının yüzde 75'i oranında geri ödeme yapılacaktır.

Elektrik şirketlerinin kusurlarından kaynaklanan kayıp kaçak bedeli vatandaşlarımızdan alınmayacaktır. Sayaç okuma ve benzeri tüketime bağlı olmayan giderler vatandaşa yansıtılmayacaktır.

Doğal gaz depolama alanlarının sayısı, depolama ve günlük enjeksiyon kapasiteleri artırılacak, olağanüstü durumlara ve mevsimsel

dalgalanmalara karşı yüksek yedek imkânı oluşturulacaktır. Ulusal petrol stok kapasitesinin artırılması için **Petrol Stok Ajansı** kurulacaktır.

Enerji verimliliği millî enerji politikasının temel ve etkin bir bileşeni olacaktır.

Elektrik üretiminde rüzgâr, güneş ve jeotermal kaynakların daha fazla değerlendirilmesi için etkili teşvik ve düzenlemeler hayata geçirilecektir.

Jeotermal kaynakların özellikle sağlık turizmi, kentsel ısıtma ve seracılık faaliyetlerinde yaygınlaştırılması için bir eylem planı hazırlanacaktır.

Çöp gazı ve biyogaz üretilmesi, kentsel atık ve tarımsal artıkların (biyokütle) doğrudan yakılmasıyla enerji elde edilmesi, atık yağların değerlendirilmesi gibi yeşil seçenekler için de bir potansiyel çalışması yapılacak, yeni bir destek programı oluşturulacaktır.

Su kaynaklarının geliştirilmesi, su hizmetlerinin yönetilmesi ve suyun kullanılmasını içeren bütüncül bir yaklaşımla içme suyu, jeotermal sular, yağmur suyu, deniz suyu ve sahip olunan yer altı ve yer üstü tüm su kaynakları etkin bir şekilde değerlendirilecektir. Bu kapsamda kaynak

ile talebi de buluşturacak olan “su yolları projesi” uygulamaya konulacaktır.

Tarımsal amaçlı sulamalarda yeni sulama teknolojilerinin kullanılması konusunda çiftçiler ve tarımsal işletmeler desteklenecek, suyun ekonomik kullanılması sağlanırken verimli tarım toprağının tuzlanması önlenecektir.

Kıymetli madenlerin işlenmeden cevher olarak satılması yerine, yüksek ileri teknoloji kullanılarak katma değerli yeni ürünlere dönüştürülmesi suretiyle satılması sağlanacaktır. Bu amaçla Ar-Ge faaliyetlerine daha fazla kaynak ayrılacaktır.

Rodövens uygulamaları gözden geçirilerek rodövensçi firmaların denetimi etkin bir şekilde yapılacaktır.

ULAŞTIRMA

Ulaştırma sisteminin hızlı, güvenli ve ileri teknolojiyi kullanan, çevreye duyarlı, rekabeti tesis edecek, uluslararası ulaşım koridorları ile bütünleşen, yaygın ve katlanılabilir maliyette ve sanayiye yönlendirecek bir yapıda olması sağlanacaktır.

Kara, deniz ve hava yolu ulaşımı için akıllı araçlar ve akıllı sistemler geliştirilecektir.

Ulaştırma alt sistemlerinin birbirlerini tamamlayıcı nitelikte olmasına önem verilecek, denizyolu-karayolu ve denizyolu-demiryolu kombine taşımacılığı geliştirecek projelere öncelik verilecektir. Deniz ulaşımı imkânlarının olmadığı durumlarda ise demiryolu-karayolu kombine taşımacılık sistemleri değerlendirilecektir.

Ulaştırma modları arasındaki dengesizliğin giderilebilmesi için demiryolu ve deniz yolu fiziki alt yapısı geliştirilecek, limanların demiryolu ile karayolu bağlantıları güçlendirilecektir.

Demiryolları, limanlar ve hava limanları ile başta bölünmüş yollar olmak üzere karayoluyla ulaşımın standartları yükseltilecektir. Yük ve yolcu taşımacılığında demir yolu ve deniz taşımacılığının payı artırılacaktır.

Güney Marmara-Ege aksı ile Trakya ve Avrupa kara ulaşım koridorlarının bütünleşmesini sağlayacak “Çanakkale boğaz geçişi” projesi gerçekleştirilecektir.

Uzun dönemde doğu-batı ulaşım koridorlarındaki alt yapı geliştirilmesine paralel olarak güney-kuzey ulaşım alt yapısının geliştirilmesi çerçevesinde, Samsun-Adana ve Trabzon-GAP hattına

demiryolu, karayolu ve liman entegrasyonunu sağlayacak yatırımlar yapılacaktır.

Hızlı tren ulaşım teknolojileri geliştirilerek raylı taşımacılıkta altyapı, üstyapı ve elektromekanğin yerli üretimi sağlanacaktır.

Ankara - Afyonkarahisar - İzmir, Ankara - Adana - Gaziantep - Şanlıurfa ve bu hatta bağlantılı olarak Şanlıurfa - Diyarbakır ve Şanlıurfa - Mardin, Ankara - Sivas - Erzurum, Antalya - Konya - Aksaray - Nevşehir - Kayseri, İstanbul - Antalya, İstanbul - Bursa - İzmir, Ankara - Çorum - Amasya - Samsun hızlı tren projeleri uygulamaya konulacaktır.

Demiryolunda özel sektör tren işletmeciliği geliştirilecek, özel sektörle ortaklıklara gidilerek başta sanayi bölgelerine olmak üzere demiryolu bağlantı hatları yapılacaktır.

Deniz taşıma filosunun, kapasitesinin ve verimliliğinin artırılmasına dönük yatırımların teşvik edilmesi, dış ticaret taşımasının milli bayraklı gemiler tarafından yapılarak, filonun deniz taşımacılığında daha fazla pay alması sağlanacaktır.

Uluslararası ulaştırma ve enerji koridorları üzerinde yer alan ülkemizin, lojistik ve ulaştırma

altyapısı geliştirilerek “bölgesel lojistik merkezi üs” olması sağlanacaktır.

Büyük şehirlerdeki kentçi ulaşımında toplu taşımayı özendirecek ve talebin yönetilmesini sağlayacak düzenlemeler hayata geçirilecek, kent merkezlerinin dışına otopark yapılmak suretiyle “**park et-bin**” uygulaması özendirilecektir. Ayrıca istasyon ve iskele gibi toplu taşıma aktarma yerlerinde de otoparklar tesis edilecektir.

TARIM, HAYVANCILIK VE KIRSAL KALKINMA

Tarım sektörü; üretim, işleme ve pazarlama boyutlarıyla bütüncül bir yapıya kavuşturulacaktır. Yüksek verimlilikte ve kaliteli ürün üreten, teknoloji kullanabilen, ülke insanını besleyebilen ve ihracat kapasitesi yüksek bir düzeye getirilecektir. Doğal kaynakların dengeli kullanımını gözeten, büyümeye sürdürülebilir katkı sağlayan, örgütlü ve rekabet gücü yüksek bir yapıya kavuşturulması sağlanacaktır.

Tarımda aile işletmeciliği verimli bir yapıya kavuşturularak, modern esaslara göre faaliyet gösteren işletmeciliğe dönüşüm sağlanacak, bu amaçla işletmelerin birleşmeleri teşvik edilecek ve çiftçilerimizin toplumsal refah ve çağdaş hayat

şartlarından hak ettikleri payı almaları temin edilecektir.

Genetik mühendisliği, biyoteknoloji, sulama ve mekanizasyon teknolojilerinden etkin bir biçimde yararlanılacaktır.

Mayınlı araziler mayından arındırılarak tarımsal amaçlı kullanılmak üzere yoksul çiftçilerin kullanımına tahsis edilecektir.

Hububat, tütün, et, şeker ve süt piyasalarında denetim etkinleştirilecek, tarımsal ürün ve üretimde kullanılan girdilerin piyasa şartlarında üretiminin sürdürülebilirliği sağlanacaktır.

Tarımsal ürün ve gıda kaçakçılığı önlenecektir.

Gıda güvenliği ve güvenilirliği çağdaş normlara ulaştırılacak, tüketicinin korunması ve bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.

Genetiği bozulmamış ürünlerin korunması ve geliştirilmesine önem verilecektir. Bitki ve hayvan varlığının korunması amacıyla "Gen Bankası"na önem verilecektir.

Çiftçilerimizin ürün ve bölge bazında örgütlenerek, üretimden pazarlamaya kadar olan

her safhada güçlü bir konum elde etmelerine imkan sağlamak amacıyla “Üretici Birlikleri” etkin hale getirilecektir.

Toprak ve su kaynaklarının kirletilmesi önlenerek, gübre, ilaç ve su kaynaklarının verimli ve etkin kullanımı hususunda çiftçi bilinçlendirilecektir.

Ülkemiz şartlarına uygun yüksek verim ve kalitede tohum, fide ve fidan üretimi ve geliştirilmesi desteklenecek ve dış bağımlılığa son verilecektir.

Tarımsal destekler, ürün arz ve talebini dikkate alan, üretici refahını artıran, girdi maliyetlerini azaltan, üretim maliyeti ve ürün fiyatı dengesini gözeten, afete karşı koruyan, üretimde verimliliği, etkinliği ve kaliteyi artırmayı hedefleyen bir anlayışla yapılandırılarak artırılabilecektir.

Tarımsal amaçlı sulamalarda yeni sulama teknolojilerinin kullanılması konusunda çiftçiler ve tarımsal işletmeler desteklenecek, suyun ekonomik kullanılması sağlanırken verimli tarım toprağının tuzlanması önlenecektir.

Çiftçilerin desteklenmesi amacıyla mazot, gübre, ilaç, tohum, yem ve fide gibi temel tarımsal girdilerin üzerindeki ÖTV ve KDV kaldırılacak, Mazot 1 Lira 75 Kuruş olacaktır.

Sulamada ve tarım işletmelerinde kullanılan elektrikten KDV alınmayacak ve çiftçilerimizin ucuz elektrik kullanmaları sağlanacak, elektrik fatura bedellerinin hasat dönemi fatura edilerek tahsili imkânı temin edilecektir.

Ülkemiz için stratejik öneme sahip buğday, mısır, pamuk, soya, ayçiçeği, çeltik, fındık, incir, üzüm, kayısı, zeytin, yerbıstığı ve enerji bitkileri gibi ürünlerimiz için özel destekleme programları geliştirilecek ve bu ürünlere fiyat garantisi verilecektir.

Tarım ve sanayi işletmeleri için sanal borsalar kurulacak, alım-satım işlemlerinin bu merkezlerden yapılması teşvik edilecektir.

Hayvancılığı desteklemek amacıyla bütçeden yapılan destek ödemeleri artırılabacaktır.

Hayvan ıslahı, kaliteli yem ve yem bitkileri üretimi artırılabacaktır, hayvan hastalıkları ve zararlıları ile etkin mücadele edilecek, hayvan ürünleri sanayi ülke genelinde yaygınlaştırılacaktır.

Hayvan üreticilerinin yem ve kepek başta olmak üzere kullandıkları girdilerdeki KDV yüzde 1'e düşürülecektir.

Meraların etkin kullanımı teşvik edilecektir.

Canlı hayvan kaçakçılığı önlenecektir.

Et ve sütte garanti fiyat uygulamasına geçilecektir.

Çiftçimizin yerli ve kaliteli tohum çeşitlerine ulaşması sağlanacak, bu amaçla sertifikalık tohum desteği artırılacak, tohum üretiminde Ar-Ge için verilen destek yükseltilecektir.

Tohum üretim ve genetik araştırmalar merkezleri kurulacaktır.

Yerel ve coğrafi şartlar dikkate alınarak gıda ve hayvancılık konularında "İhtisas Merkezleri" oluşturulacaktır.

Ziraat Bankası'nın kredi desteklemelerinde yaşanan ipotek sorununa çözüm getirilecektir. Üreticiden ipotek için ev, arsa, araba gibi başka varlıklar istenmesinin, ya da memur, emekli gibi kredibilitesi olan kefil aranması uygulamasının önüne geçilecektir.

Ormanlar çok amaçlı yararlanma, devamlılık, katılımcılık, biyolojik çeşitlilik, uzmanlaşma, su ve yaban hayatının ve ekosistemin etkin korunması hususları dikkate alınarak işletilecek, korunacak ve geliştirilecektir.

Ormancılığın desteklenmesi amacıyla, orman köylüsüne ve talep eden gerçek ve tüzel kişilere, belirli şartlar ve sürelerle, bedelsiz arazi tahsis edilerek özel ormanlık geliştirilecektir.

Orman kadastro ile genel kadastro birleştirilerek, mülkiyet anlaşmazlıklarının giderilmesi temin edilecektir.

Z/B sorunu "villa" ile "yayla evi" sahipliğini birbirinden ayıran adil ve hakkaniyetli bir yöntemle çözülecek, büyük kent merkezlerinde ve sahillerde rant dağıtma yolu olarak kullanılmasına izin verilmeyecek, özellikle orman köylüsünün mağduriyetleri giderilecektir.

Kırsal kalkınmanın en önemli unsurlarından olan köylerin ekonomik ve sosyal hayatını desteklemeye yönelik olarak her köye tarım, orman ve hayvancılıkla ilgili kamu görevlileri atanacaktır.

BÖLGESEL KALKINMA

Çağdaş dünya nimetlerinden bütün vatandaşların hakça yararlandığı bir kalkınma modelinin gerçekleştirilmesi bölgesel kalkınma politikamızın esası olacaktır.

Her il ve ilçe için hedef sektörler belirlenecektir. Özellikle küçük ölçekli iller ve ilçeler için “bir il/ilçe bir sektör” prensibinden hareketle hedef alt sektörler somut olarak belirlenecek, devlet-millet işbirliği içinde uygulamaya konulacak projelere destek verilecektir. Teşvik mevzuatı da bu doğrultuda ilçe ve sektör bazlı olarak düzenlenecektir.

Yerel aktör ve dinamikler devreye sokularak yöreye özgü mikro kalkınma model ve projeleri geliştirilecektir.

Özel sektörün güçlendirilmesi, girişimcilik ve rekabet ruhunun geliştirilmesi, bölgesel ve makro politikaların ahenk içinde yürütülmesi suretiyle yerel kalkınmanın gerçekleştirilebilmesi için, valiliklerin eşgüdümünde ilgili kamu kurumları, üniversiteler, meslek kuruluşları, sanayi ve ticaret odaları ve sivil toplum kuruluşlarının birlikte

çalışmasını sağlayacak “il yatırım ve kalkınma ofisleri” kurulacaktır.

Bir ilde veya bölgede bütün sektörlerin desteklenmesi yerine, o bölgede potansiyeli yüksek ve başka yerlere göre üstün olan sektörlerin desteklenmesi sağlanacaktır.

Yerel potansiyel harekete geçirmek amacıyla az gelişmiş yöreler için risk sermayesi ve kredi garanti fonu sistemi geliştirilecektir.

GAP, DAP, DOKAP, KOP gibi bölgesel kalkınma projeleri hızla tamamlanarak üretim ve istihdam sağlanacak, bölge insanı yoksulluktan kurtarılacak ve büyükşehirliere göçün de önüne geçilmiş olacaktır.

ESNAF VE SANATKÂR

Ekonomide rekabet sağlanarak tekelci oluşumların önlenmesi, istihdam yaratılması, gelir dağılımındaki dengesizliklerin giderilmesi, yeni girişimcilerin ekonomiye kazandırılması, sosyal barışın korunması, bölgeler arası dengesizliklerin giderilmesi ve yerel potansiyelin harekete geçirilmesi amacıyla esnaf ve sanatkâr kesiminin faaliyetleri desteklenecektir.

Esnaf ve sanatkârımızı yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakan büyük market zincirlerinin şehir merkezinde şube açmaları için asgari işyeri büyüklüğü standardı getirilecektir. Bu standarda uymayan mevcut şubelerin de bir program dahilinde yerleşim yeri dışına taşınması sağlanacak ve küçük esnaf aleyhine gelişen haksız rekabetin önüne geçilecektir. Bu çerçevede AVM yasası olarak anılan yasa tümüyle yenilenecektir.

Esnaf ve sanatkarların KOSGEB kredi ve desteklerinden etkin bir şekilde yararlanabilmesi için sadece esnaf ve sanatkarlara özgü programlar uygulamaya konulacaktır. Halkbankasının esnaf ve sanatkarı etkin biçimde desteklemesi temin edilecektir.

Yeni işyeri açan ve istihdam yaratan esnaf ve sanatkâra o işyerindeki faaliyetleri ile ilgili olarak beş yıl süreyle gelir vergisi muafiyeti getirilecektir.

Esnaf ve sanatkârların gelirlerinin vergilendirilmesinde asgari geçim indirimi uygulaması başlatılacaktır.

Yeni işyeri açan esnaf ve sanatkârın kendi adlarına ödedikleri sigorta primlerinin yarısı beş yıl süreyle devlet tarafından karşılanacaktır.

Geçimini bir tek araçla temin eden şoför esnafının mevcut aracını yenilemek amacıyla alacağı yeni ticari araçtan on yıl kullanmak şartıyla KDV ve ÖTV alınmayacaktır.

Akaryakıt kaçakçılığı önlenecek, buradan elde edilecek gelir yük ve yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan esnafımıza vergisiz akaryakıt temini için kullanılacaktır.

Şoför, minibüsçü, servisçi ve nakliyeciler esnafının taşımacılık yapabilmesi için zorunlu olan yetki belgeleriyle ilgili uygulamalar ve ücretlendirmeler, yapılacak yeni düzenlemelerle şoför esnafına yük olmaktan çıkarılacaktır.

Esnaf ve sanatkârların, geçmişte vergi mükellefiyeti ve oda kaydı bulunmasına rağmen, kayıt ve tescili olmadığı gerekçesiyle hizmetine saydıramadıkları zorunlu sigortalılık sürelerine borçlanma imkânı verilerek hizmetlerine saydırabilmeleri sağlanacaktır.

Esnaf ve sanatkârlarımızın hastalık ve ayakta tedavi süresinde geçici iş göremezlik ödeneği alabilmeleri konusunda düzenleme yapılacaktır.

Esnaf ve sanatkârimızın emekli aylığından sosyal güvenlik destek primi (SGDP) kesilmesi uygulaması kaldırılacaktır.

İŞSİZLİKLE MÜCADELE

İşsizlikle mücadelenin esasını, istihdam odaklı sürdürülebilir büyümenin gerçekleştirilmesi, istihdam edilebilirlik düzeyinin yükseltilmesi ve girişimci odaklı piyasanın tesis edilmesi oluşturmaktadır.

Özel teşebbüsün uzun vadeli yatırım kararları alabileceği uygun yatırım iklimi oluşturulacak, küçük ve orta ölçekli işletmeler desteklenecek, doğrudan yabancı sermayenin katma değer ve istihdam yaratmak üzere yapacağı yatırımlar özendirilecektir.

Marka, kalite ve teknoloji esaslı mal ve hizmet üreten, küresel düzeyde rekabet gücüne sahip olan Türk girişimciliği, istihdam odaklı büyüme stratejisinin lokomotifidir.

İş ve yatırım ortamı iyileştirilerek yüksek katma değer yaratan ve yüksek verimlilikte faaliyet gösteren girişimcilik desteklenecektir.

Kendi işini kurmak isteyen üniversite ve mesleki eğitim mezunu gençler desteklenecektir.

Uzun süreli işsizlerin, gençlerin, kadınların ve dezavantajlı gurupların istihdamını özendirmek amacıyla "istihdam esaslı" teşvik politikası etkin bir şekilde uygulanacak, işe alınan her ilave işçi için belirli süreyle işveren sigorta primi devlet tarafından karşılanacaktır.

Yatırım yapma ve işçi çalıştırmaya ilişkin bürokratik işlemlerin sayısı azaltılacak ve süresi kısaltılacaktır.

Eğitim sistemi ile işgücü piyasası arasında güçlü bir bağ tesis edilecek ve işletmelerin ihtiyacı olan nitelik ve nicelikte insan gücünün yetiştirilmesi sağlanacaktır.

Engelliler, yoksullar, uzun süreli işsizler, gençler ve kadınların işgücü piyasasına katılımlarını desteklemek ve iş bulmalarını sağlayacak mesleki vasıf kazandırmak için mesleki eğitim programları uygulanacaktır.

Mesleki eğitim ile yükseköğretim arasında program bütünlüğü sağlanacak, uygulamalı mesleki

eğitime ağırlık verilerek işletmelerin ve mesleki teşekküllerin bu sũreçte aktif rol ũstlenmesi sağlanacaktır.

YOKSULLUKLA MŪCADELE

İstikrarlı bir ekonomik bũyũme ve gũçlũ ũretim ekonomisi tesis edilmek suretiyle; ũreten, istihdam yaratan ve ũretilen değerden bu sũreçte yer alan her kesimin katkısı ũlçũsũnde adil pay almasını sağlayan, ũretim sũrecinde yer almayan muhtaçların ise sosyal koruma programlarıyla desteklenmelerini ve yoksulluktan kurtarılmalarını ũngŕren bir sosyal refah dũzeni oluşturulacaktır.

Ekonomik ve sosyal politikaların, orta direk ile dar ve sabit gelirlileri destekleyecek şekilde ahenk içinde uygulanması ve gelirin dengeli dağılımı sağlanacaktır.

Yoksullukla mũcadele yoksulların ũretici konuma geçmesini ve kendi kazandıkları ile geçinmesini sağlayıcı nitelikte olacaktır.

Vergi tabana yayılacak, yoksul kesimin vergi yũkũ hafifletilecek, uygulanacak transfer politikalarıyla yoksul ve yoksullaşma riski taşıyan

kesimin millî gelirden daha fazla pay almaları sağlanacaktır.

Zorunlu eğitimin ve temel sağlık hizmetlerinin gerektirdiği harcamaların aile bütçesine yük oluşturmasına son verilecektir.

Yardıma muhtaç, yaşlı, kimsesiz, güçsüz, engelli ve özel ilgiye muhtaç vatandaşlara yönelik olarak farklı kuruluşlar tarafından yürütülen sosyal yardımlar ve sosyal hizmetler, çağdaş ve entegre bir sistem olarak yapılandırılacaktır.

Sosyal koruma bilgi sistemi geliştirilerek gerçek yoksulların hakkaniyete uygun bir şekilde sosyal yardım programlarından yararlanması ve hiç bir kimsenin aç ve açıkta kalmaması sağlanacaktır.

Sosyal yardım ve gelir artırıcı önlemlerle gıda yoksulluğu sorunu çözülecektir.

Bankaların ücretli ve emeklilerin maaş hesaplarına bloke uygulamaları engellenecek, alacakların vasfı ne olursa olsun icra ve haciz uygulamaları hiç kimsenin gelirini asgari ücretin altına düşürecek şekilde uygulanamayacaktır.

SOSYAL KORUMA

Sosyal Yardım ve Destekler

Halen her ne ad altında olursa olsun taşıdığı şartlar itibariyle sosyal yardım ve destek alan hiçbir vatandaşımızın aldığı yardım ve destek kesilmeyecek iktidarımızda da devam edecektir.

Muhtaç durumda olan ailelerin en az bir ferdine iş imkânı sağlanacak, iş sağlanana kadar ve ailenin muhtaçlık durumuna göre en çok asgari ücretin yarısı kadar yaklaşık 700 TL olmak üzere “**Aile Desteği**” ödeme programı başlatılarak ailelere sosyal koruma uygulaması yapılacaktır. Bu ödemenin öncelikle ev hanımlarına yapılması esas olacaktır.

65 yaşını doldurmuş, muhtaç durumdaki kişilere ödenen aylık, 300 liraya yükseltilecektir.

Yaşlısına bakmakla yükümlü olan muhtaç durumdaki ailelere yaşlısını koruyup kollaması ve onun her türlü fiziki, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılaması için “sosyal bakım yardımı” ödemesi yapılacaktır.

Kamuya ait atıl kırsal arazilerden kullanılabilir olanları, tarımsal üretim ve istihdam amaçlı olarak

işsiz ve yoksul vatandaşlara tahsis edilecek ve ücretsiz büyük ya da küçükbaş hayvan verilecektir.

Sosyal dayanışma amacıyla bölgesel gelişmişlik farklarının giderilmesine ilişkin tedbirlerin yanı sıra, terör olaylarından zarar görmüş vatandaşlarımıza yardım yapılacaktır.

Evi olmayan muhtaç ailelere sosyal konut sağlanacak, konut sağlanamadığı durumda ise 250 TL kira yardımı yapılacaktır.

İlköğretime ve ortaöğretime devam eden çocukların annelerine yapılan "Şartlı Eğitim Yardımı", muhtaçlık durumları dikkate alınarak en düşük miktar 50 lira olacak şekilde artırılabacaktır.

Altı yaş altı bebek ve çocuklar ile hamile veya lohusa annelere "Şartlı Sağlık Yardımı" artırılabacaktır.

200 kwh. elektrik tüketen ve ödeme gücü olmayan hane halklarına ödeme makbuzunu ibraz etmeleri halinde yüzde 75 oranında geri ödeme yapılacaktır.

Öğrencilere ilköğretim süresince beslenme desteği verilecektir.

Muhtaç durumdaki engelli vatandaşlardan; 18 yaşını dolduran ve başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek düzeyde engelli olanların aylıkları 600 liraya, diğer engelli aylığı ve 18 yaş altı engelli yakını aylığı ise 400 liraya yükseltilecektir.

Aylık almayan annesi ya da babası veya her ikisi vefat eden çocukların her birine aylık 100 TL verilmek üzere bir yardım programı uygulamaya konulacaktır.

Muhtaç durumdaki ailelere aylık temel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri harcama kartları (HİLALKART) verilecektir. Çeşitli adlar altında yapılması öngörülen sosyal destek ödeme tutarı bu kartlara yüklenecektir. Bu kartlar, küçük esnafın desteklenmesi amacıyla sadece ikamet edilen yerdeki esnaftan yapılacak alışverişte geçerli olacaktır.

Gaziler, Şehit Yakınları ve Maluller

Gazilere ve şehit ailelerine yapılan sosyal tazmin ödemelerinin, onurlu bir hayat sürdürülebilecek düzeyde olması sağlanacaktır.

Ordu vazife malulleri ile polis vazife malullerinin özlük hakları iyileştirilecek, gaziler arasındaki eşitsizlik ve mağduriyetler giderilecektir.

Şeref aylığı brüt asgarî ücret tutarına yükseltilecek, başka bir geliri olsun, olmasın tüm gazilere aynı tutarda şeref aylığı ödenecek, ölümü hâlinde dul eşinin yanı sıra çocukları ile anne ve babasına da aylık bağlanacaktır.

Gazilerin, şehit ailelerinin ve malûllerin öncelikli olarak işe yerleştirilmeleri, üretime katkıda bulunmaları ve topluma kazandırılmaları sağlanacaktır.

Bütün şehit yetimlerine iş hakkı verilecektir.

Gazilere, engelli derecesine bakılmaksızın 3600 günde emekli olabilme hakkı verilecektir.

Ücretsiz seyahat kartlarında yaşanan sorunlar çözümlenecektir.

Malul sayılmayan gazilerin mağduriyetlerini giderecek düzenlemeler yapılacaktır.

Şehit ve gazi çocuklarının, anne veya babalarının mesleklerini icra etmek istemeleri halinde, gerekli şartları taşıyanların bu mesleklere sınavsız doğrudan intisabı sağlanacaktır.

Şehit ve gazi çocuklarının her kademedeki eğitim harcamalarının devlet tarafından karşılanması ve yükseköğretime girişlerinde kendilerine kontenjan ayrılması temin edilecektir.

Yaşlılar

Yaşlılara dönük politikalar, onların yaşlılık şartlarını hazırlayan gençlik ve aktif çalışma dönemlerini de kapsayacak şekilde şümüllü olacaktır. Yaşlılıkta ekonomik bağımsızlık kazanmanın yolu, yaşlılık öncesindeki hazırlıklı olmaya bağlı olup, herkesin düzgün işlerde süreklilik arz eden bir şekilde istihdamı sağlanacak ve istihdam sürecinde haklarının korunmasına önem verilecektir.

Yaşlılıkta yaşam kalitesini düşüren hastalık ve bakıma muhtaçlık problemlerine yönelik çözümler getirilecek, yaşlıların sağlık hizmetlerine kolay erişimi sağlanacak, yaşlı sağlık hizmetlerinin standardı yükseltilerek bu hizmetlerden etkin bir şekilde yararlanma temin edilecektir.

Yalnız yaşayan yaşlıların günlük ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak destek hizmetleri geliştirilecektir. Bu çerçevede, muhtaç durumdaki

yaşlılara evlerinde temizlik, günlük bakım, alışveriş gibi konularda destek hizmeti verilecektir.

Muhtaç durumdaki yaşlı ve hastalar için bakıcı/ refakatçi sistemi geliştirilecektir.

Engelliler

Engelli bakım hizmetleri sosyal bir hak olarak kabul edilecek ve sosyal güvenlik sistemi içinde değerlendirilerek tıbbi, sosyal ve mesleki rehabilitasyon hizmeti ile ilişki, etkileşim ve işbirliği içinde sürdürülecektir.

Engellilerin öncelikli olarak işe yerleştirilmeleri, üretime katkıda bulunmaları ve topluma kazandırılmaları sağlanacaktır.

Kamudaki engeli kotalarının tamamına atama yapılacaktır.

Engelli çocukların öncelikle aile yanında yetiştirilmesi ve hayata hazırlanması sağlanacak ve engelli çocuğu olan muhtaç durumdaki ailelere sosyal destek ödemesi yapılacaktır.

Bedensel ve zihinsel kısıtlılığa yol açan epidemiyolojik hastalıkların önlenmesi amacıyla; koruyucu, önleyici ve erken tanı

hizmetleri etkinleştirilecek ve bu hastalıkların teşhis ve tedavisi koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında ücretsiz olacaktır.

Engellilerin günlük hayatını kolaylaştıran araç-gereç ve ortez-protez temininde destek sağlanacak, sağlık kuruluşları engelliler için ulaşılabilir olacaktır.

Konutlar, yollar, kaldırımlar, trafik lambaları, geçitler, otogarlar, havaalanları, tren ve yeraltı treni istasyonları ile toplu ulaşım araçları, toplu kullanım alanları ve kamu binaları engellilerin kullanımına uygun duruma getirilecektir.

Engellilerin ve yaşlıların muhtaçlığının belirlenmesinde hanenin geliri yerine kişinin kendi gelir durumuna göre muhtaçlık aylığı bağlanması için gerekli düzenleme yapılacaktır.

Engelli bireylerin eşit fırsatlara sahip olmaları amacıyla doğuştan ya da sigortalılıktan önce engelli olup, çalışma gücünün en az yüzde 60'ını kaybedenlerin de malul sayılması ve 1800 gün üzerinden malullük aylığı bağlanması için düzenleme yapılacaktır.

SOSYAL GÜVENLİK VE EMEKLİLER

Sosyal sigorta programları, aktüeryal denge içinde etkili ve özerk bir yapıda yönetilecek, sistemin sürdürülebilirliğini sağlamak için fon yönetimi etkinleştirilecektir.

Tamamlayıcı emeklilik sistemlerinin yaygınlaştırılması, zorunlu ya da isteğe bağlı mesleki emeklilik sistemlerinin hayata geçirilmesi hem kamu üzerindeki yükün azaltılabilmesi hem de kişilerin emeklilik dönemi tasarruflarının artırılması açısından yeni bir politika seçeneği olarak değerlendirilecektir.

İşe girdiği tarihte tabi olduğu mevzuata göre emeklilik için gereken sigortalılık süresi ve prim ödeme gün sayılarını tamamlayan ancak yaş düzenlemesi nedeniyle emekli olamayanların mağduriyetleri giderilecektir.

Emeklilik için gereken sigortalılık süresi ve yaş şartını tamamlayan ancak prim gün sayısını dolduramayan ve doldurma imkânı da bulunmayan vatandaşlarımıza, borçlanma imkânı verilerek emekli olabilmeleri sağlanacaktır.

Staj ve ıraklık süreleri hizmetten sayılmayan vatandaşlarımıza bu süreleri borçlanma imkânı verilerek yaşadıkları mağduriyet giderilecektir

Emeklilere, her yıl Mart ve Eylül ayı içinde “Emekli Destek deneği” adı altında iki aylık net asgari ücret tutarında ödeme yapılacaktır. Böylelikle ortalama bin liranın altında aylık alan emekli kalmayacaktır.

Emekli aylıklarındaki artışların, genel enflasyon endeksi yerine, bu kesimin tüketim kalıplarını ve hayat standardını dikkate alan özel bir endekse göre yapılması sağlanacaktır. Ayrıca, ekonomik büyümenin sağladığı refah artışı emekli aylıklarına yansıtılacaktır.

Emekli aylıklarındaki refah payı yükseltilecek, kesintiler kaldırılacak, aylıkları arasındaki eşsizlik giderilecek, banka promosyonu alabilmeleri temin edilecektir.

ÇALIşMA HAYATI

Toplumun tüm kesimlerine insana yaraşır iş fırsatlarının sunulduğu, işgücünün niteliğinin yükseltilip etkin kullanıldığı, iş sağlığı ve güvenliği

şartlarının iyileştirildiği bir işgücü piyasasının oluşturulması sağlanacaktır.

Net asgari ücret, asgari geçim standardı düzeyi dikkate alınarak 1400 liraya yükseltilecektir.

Hane halkı geliri asgari ücret tutarını geçmeyen asgari ücretlilere, belirlenecek büyük şehirlerde 100 lira şehir içi ulaşım desteği verilecektir.

Alt işveren (Taşeron) işçilerinin artan sorunları çözüme kavuşturulacak, çalışma şartları ve ücretleri acilen iyileştirilecek, iş güvencesi, yıllık ücretli izin, fazla mesai ücreti, kıdem tazminatı gibi hakları güvence altına alınacaktır.

Devletin asli ve sürekli hizmetlerinde çalıştırılan taşeron işçilere kadro verilecektir.

Geçici ve mevsimlik işçilerin yaşadığı sorunlar çözüme kavuşturulacak, emeklilikte aranan prim gün sayısını tamamlayabilmeleri için çalışmadıkları süreler için borçlanma imkânı getirilecektir.

Mevsimlik ve kampanya işlerinde çalışan tarım işçilerinin sağlıksız çalışma şartlarına maruz kalmaları önlenecek, ekonomik ve sosyal hakları

ile ulaşım, barınma, beslenme, eğitim, sosyal güvenlik ve sağlık alanlarında yaşadıkları sorunları giderilecektir.

Çalışma hayatında kontrolsüz göçten kaynaklanan olumsuzlukların giderilmesi için gerekli tedbirler alınacaktır.

Sendikal haklar çağdaş normlara uygun hale getirilecektir.

İş sağlığı ve güvenliğinin çağdaş normlarda sağlanması için her türlü teknik, hukuki ve idari tedbirlerin alınması sağlanacak ve denetimler etkinleştirilecektir.

Maden ocaklarının işletmesi çağın teknolojik gelişmelerinden yararlanarak yapılması sağlanacak ve işçi sağlığı ve güvenliğinden taviz verilmeyecektir.

İş kazalarının altında yatan kayırma, denetimin etkin olmayışı ve gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmamasına dönük işletmecilik zafiyetleri yapılacak yasal ve idari düzenlemeler ve etkili bir takip ve denetim ile engellenecektir.

KADIN, ÇOCUK VE AİLE

Türk toplumunun temel taşı olan aile, ekonomik ve sosyal gelişmelerin yol açtığı olumsuz gelişmelere karşı korunacaktır.

Başta kadınlarımızın aile içindeki konumu olmak üzere aile kurumu güçlendirilecek, aile bireyleri arasındaki bağlılığı ve aile bütünlüğünü koruyucu politikalar geliştirilecektir. Aileyi ve sosyal fonksiyonlarını zayıflatıcı unsurlar ortadan kaldırılacaktır.

İstihdam imkânı geliştirilerek her ailenin yeterli ve sürekli bir gelire sahip olması sağlanacaktır. Asgari hayat standardının altında gelir elde eden aileler muhtaçlık düzeyi esas alınarak sosyal koruma programı kapsamına alınacak ve bu çerçevede düzenli sosyal destek sağlanacaktır.

Aile birlighinin korunması amacıyla çalışan eşlerin aynı il içinde görev yapmaları sağlanacaktır.

Toplumsal cinsiyet eşitliği politikalara yerleştirilecek, politika süreçlerinin tüm evrelerinde ve düzeylerinde erkeklerle kadınlar arasındaki eşitlik prensibi dikkate alınacaktır.

Kadınlara karşı uygulanan her türlü fiili ve hukuki ayrımcılığa son verilecektir.

Başta aile içinden gelenler olmak üzere kadına yönelik şiddet konusunda toplumsal farkındalık güçlendirilecektir.

Kadınların yoğun olarak karşılaştıkları hastalıklara yönelik olarak sağlık kuruluşlarında özel teşhis ve tedavi birimleri yaygınlaştırılacaktır.

Kadınların istihdam edilebilirlikleri geliştirilerek işgücü piyasasında dezavantajlı konuma düşmeleri önlenecek ve çalışma hayatında kadınlara yönelik negatif ayrımcılığa son verilecektir. Kadınların işgücüne katılımı desteklenecektir.

Çalışmayan ev hanımlarına mesleki beceri kazandırılarak aile bütçesine ve ülke ekonomisine katkıda bulunmaları sağlanacaktır.

Şiddete, tacize ve istismara uğrayan kadınlara, yasal yollardan hak araması sırasında adli yardım desteği sağlanacak, dava zaman aşımından ve mahkeme harç ve masraflarından muaf tutulacaklardır.

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu kaynaklı, kadınlara yönelik iş kurma destek programlarında çift aşamalı bir sistem uygulamaya

konulacak, başlangıç kredisi olarak kurdukları işi sağlıklı bir şekilde yürütenlere, işlerini geliştirmeleri için aldıkları kredi tutarında hibe desteği verilecektir.

Hanelerde enerji verimliliğini teşvik amacıyla yüksek enerji tasarruflu elektronik eşyaların yurt içinde üretimi ve satışı sağlanacaktır. Belli yaşın üzerindeki elektronik ev eşyalarının değişimi vergi kolaylıkları yoluyla desteklenecektir.

Çocukların kültür, sanat, spor, folklor, okuma ve araştırma alışkanlığı kazandırıcı faaliyetlere yönelmelerini sağlayıcı programlar hazırlanacaktır.

Korunmaya muhtaç çocukların ailesinin yanında korunup yetişmesi desteklenecek ve koruyucu aile sistemi teşvik edilecektir. Ayrıca, korunmaya muhtaç çocuklar için alternatif bakım modelleri geliştirilecek; ekonomik yoksunluk içinde olan ailelerin 0-12 yaşları arasındaki çocuklarının, korunma altına alınmadan, kreş ve çocuk kulübü gibi gündüzlü bakım hizmetlerinden ücretsiz yararlanmaları sağlanacaktır.

Çocuklar; şiddet, cinsellik ve istismar içeren, madde bağımlılığını ve sigara kullanımını özendirilen yazılı, görsel ve internet ortamındaki her

türlü zararlı yayınlara karşı korunacaktır. Aileler, medya okur-yazarlığı ve internetin doğru kullanımı konusunda bilinçlendirilecektir.

Çocuklar ailelerinden gelenler de dahil, her türlü hak ihlaline karşı korunacaktır.

Çocukların çalıştırılması ve her türlü çocuk istismarı önlenecektir.

Yazılı ve görsel medya aracılığıyla çocuk evliliklerinin önüne geçebilecek, töre cinayetlerine mani olacak bir bilinçlendirme yoluna gidilecektir.

Çocuklara karşı işlenen; kaçırma, alıkoyma, taciz, istismar, suça azmettirme gibi suçlara ağırlaştırılmış cezai müeyyideler getirilecek, çocuğa karşı işlenen suçların zaman aşımına uğraması önlenecek, harç ve diğer mahkeme masraflarından muaf tutulacaktır.

EĞİTİM VE İNSAN KAYNAKLARI

Türk milletine mensubiyetin gurur ve şuuruna sahip, manevî ve kültürel değerlerimizi özümsemiş, düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, yeni gelişmelere açık, sorumluluk duygusu ve toplumsal duyarlılığı yüksek, bilim ve teknoloji

üretimine yatkın, girişimci, demokrat, kültürlü, erdemli ve inançlı nesillerin yetiştirilmesi eğitim politikamızın temel amacıdır.

Öğretim programları düşünme ve öğrenmeyi öğretmeye odaklı, bilgiye erişen, bilgiyi analiz edip işleyerek değer süreçlerine aktarma yetenekleri geliştirilmiş, ekip çalışmasına uyumlu bireylerin yetiştirilmesi hedeflerine dönük olarak ele alınacaktır. Eğitimin her kademesinde müfredatın milli ve çağın gereklerine uygun bir şekilde planlanması ve uygulanması esas olacaktır.

Öğrencilerin farklı zeka türlerine göre altyapılarını, gelişme potansiyellerini dikkate alan çoklu öğrenim teknikleri uygulanacak bütün öğrencilerin farklı alanlarda yüksek başarı çizgisini yakalaması hedeflenecektir.

Eğitimin her kademesinde eğitim dili Türkçe olup, Türkçe dışında başka bir dilde ana dilde eğitim yapılamaz. Türkçenin doğru ve güzel kullanımını teminen ana sınıfı ve ilköğretim kademesinde Türkçenin iyi öğretilmesine önem verilecektir.

Milli birlik ve bütünlüğün sağlanması, vatandaş ile devlet arasındaki yakınlaşma ve çeşitli ön yargıların giderilmesinde önemli katkılar

sağladığını düşündüğümüz din eğitiminin okullarda devlet eliyle verilmesi sağlanacaktır.

Özel okullar akademik başarı performanslarına göre, öğrenciler ise gelir seviyeleri ve başarı performanslarına göre farklı teşvik unsurları ile desteklenerek nitelikli ve adil bir eğitim hizmet sunumu gerçekleştirilecektir.

Eğitimin tüm kademelerinde ve özellikle kentlerde sınıf mevcutları yirmi beş öğrencinin altına indirilecek ve zorunlu şartların dışında ikili eğitim uygulamasına son verilecektir.

“Temel eğitim” hedefimiz, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılarak zorunlu temel eğitimin kademeli olması ve süresinin artırılmasıdır. Ayrıca eğitimin her kademesinde etkin yönlendirme yapılarak öğrencilerin, kabiliyetlerine uygun alanlara yönlendirilmesidir.

Bu çerçevede okul öncesi eğitim 4-5 yaş grubundaki nüfus için tedricen zorunlu hale getirilerek zorunlu eğitimin süresi 13 yıla çıkartılacaktır.

Fiziki mekan, insan gücü ve program imkanları geliştirilerek 4-5 yaş gurubunu kapsayan okul öncesi eğitim kademesinde yüzde yüz okullaşmanın

temini için özel sektörün imkânlarından da azami ölçüde istifade edilecektir.

Üstünzekâlî ve üstün yetenekli öğrencilerin özel eğitim imkânlarına kavuşturulması sağlanacak, bu öğrencilere yönelik stratejik bir kariyer planlaması ve yönlendirme sistemi geliştirilecektir.

Yüksek başarı gösteren ortaöğretim öğrencilerinin ilgi, istek ve yeteneklerine göre devlet bursu ile üniversite öğrenimine devam etmeleri sağlanacaktır.

Özel eğitim hizmetleri okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim ve yetişkinleri kapsayacak şekilde yaygınlaştırılacaktır. Özel eğitim öğretmeni ve yardımcı personeli yetiştirilmesine önem verilecektir.

İstihdam edilebilirliği artıran mesleki eğitimin orta öğretim içindeki payı yükseltilecektir. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları ile meslek yüksek okulları arasında program bütünlüğü sağlanacaktır. İş hayatı ile meslekî ve teknik eğitim arasında ilişki, iletişim ve etkileşim geliştirilecektir.

Üniversite giriş sınavı kaldırılacak, bunun yerine, ilköğretim ve orta öğretimde etkili bir yönlendirmeye bağlı olarak, uygulanacak müfredat ile orta öğretim başarısını ve orta öğretim sonunda

yapılacak “Olgunlaşma sınavını” esas alan ve fırsat eşitliğini ve adaleti gözeten üniversiteye geçiş sistemi uygulamaya konulacaktır.

Üniversitelerin eğitim, araştırma ve geliştirme, toplumu bilgilendirme gibi geleneksel fonksiyonları yanında bilgiyi sanayileştiren ve ticarileştiren bir yapıda olmaları temin edilecektir.

Üniversitelerde rektör seçimleri demokratik esaslara bağlanacak ve iki kademeli seçim uygulanacaktır. En yüksek oyu alan iki adaydan ikinci kademe oylamaya katılarak yüzde 50'nin üzerinde oy alan adayın atanması sağlanacaktır.

Öğretmenlerin 3600 ek göstergeden yararlanmaları sağlanacaktır.

Öğretmenlerin, ek ders ücretleri ile eğitim ve öğretim tazminatları yükseltilecek, eğitime hazırlık ödeneği artırılarak eğitim kurumlarında çalışan tüm personele de yansıtılacaktır.

Öğretmenlerin özür grubu tayinleri ile ilgili sorunları çözüme kavuşturulacaktır.

Kadrosu olmadan çalışan sözleşmeli ve geçici öğretmenler daimi kadrolara geçirilecektir.

Eğitime katkı amacıyla her çocuk için ailesi tarafından yapılacak katkının yüzde ellisine kadar oranda devletin katkıda bulunmasıyla bir eğitim hesabının açılması, biriken miktarın özellikle yükseköğretim aşamasında kullanılmasını öngören, aynı zamanda tasarrufu teşvik eden bir "Eğitim Destek Hesabı" oluşturulacak, devlet aile işbirliği ile eğitime güçlü bir destek mekanizması geliştirilecektir.

GENÇLİK

Gençlerin eğitim, sağlık, istihdam, sosyal güvenlik ve serbest zamanlarının değerlendirilmesini ilgili sorunları çözüme kavuşturacaktır.

Gençlerin fırsat eşitliği çerçevesinde eğitim imkânlarından yararlanmaları sağlanarak eğitim düzeyi yükseltilecek ve aldıkları eğitimin onları çağın şartlarına, ekonomik ve sosyal hayata hazırlamasına önem verilecektir.

Eğitim-istihdam ilişkileri dinamik bir yapıya kavuşturulacak, ihtiyaçlara uygun bir insan gücü planlaması yapılarak diplomalı işsizlik önlenecek

ve iş bulma tesadüflere bırakılmayacaktır.

Orta öğretim ve yükseköğretimde okuyan gençlerin burs ve kredi imkânları geliştirilecek, çağdaş standartlarda barınma imkânları oluşturulacak, hiçbir öğrenci açıkta bırakılmayacaktır. YURT-KUR'un kapasite ve mevcut fiziki yapıların yetersizliği sorunlarına acil çözüm getirilecek, mevcut yurtların modernizasyonu süratle tamamlanacaktır.

Her öğrenciye öğrenim süresince ve başarılı olmak kaydıyla 10 bin liraya kadar yükseköğrenim kuponu verilecek, işe girince faizsiz olarak 4 yılda tahsil edilecektir.

Üniversite kayıtları ile aynı anda yurt yerleştirmeleri de yapılacak, talep eden her öğrenciye yurt ya da yurt şartlarıyla barınma imkânı temin edilecektir.

Yoksul öğrencilerin kamu yurtlarında öncelikli olarak barınmaları sağlanacaktır.

Evlenecek ihtiyaç sahibi gençlerin evliliklerinin daha başlangıcında ekonomik sıkıntı yaşamamaları için kamu bankaları aracılığıyla 10 bin TL tutarında,

2 yıl vadeli ve faizsiz evlilik kredisi alabilmeleri imkânı sağlanacaktır.

Aile içi gelirin kişi başına düşen aylık tutarı asgari ücretten az olan işsiz gençlerimiz ailelerinin sağlık sigortasından yararlandırılacaktır.

Gençliğin; devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı hedefleyen unsurlara karşı milli değerlerle donanımlı olarak yetişmeleri sağlanacaktır.

Gençleri suçaiten sebepler ortadan kaldırılacak, suç işlemiş ve hüküm giymiş gençler potansiyel suçlu olmaktan çıkarılarak yeniden topluma kazandırılacaktır.

Sigara, alkol ve her türlü uyuşturucu madde kullanımına, kumar ve benzeri alışkanlıklara, fuhuş, anarşi ve teröre karşı gençleri korumak ve bilinçlendirmek amacıyla; aile müessesesinin güçlendirilmesine, gençlerin kendilerini ifade edebilecekleri sosyal ve kültürel ortamların oluşturulmasına önem verilecek, spor ve sosyal faaliyet imkânları geliştirilecektir.

Projesi uygun bulunan gençler için devlet bankalarından faizsiz kredi imkânı tanınarak gençlerin ticari hayata katılımları desteklenecektir.

SPOR

Türk toplumunun her ferdinin, özellikle gençliğin beden ve ruh sağlığını geliştirmek için milli bir spor politikası uygulanacaktır.

“Türk Sporunu Geliştirme Projesi” ile spor seferberliği başlatılarak sporda atılım gerçekleştirilecektir. Proje çerçevesinde sporcu yetiştirme ve geliştirme planları ivedilikle uygulamaya konulacaktır.

Sporda şiddet, şike, doping ve benzeri spor etiği ile bağdaşmayan yapılarla mücadele edilecek, bu yönde caydırıcı yasal ve idari düzenlemeler yapılacaktır.

“Spor Parkları” projesi ile çocuklarımızın evlerinden kolaylıkla ulaşabileceği alanlara güvenli semt sahaları, minik spor tesisleri ve altyapısı yapılacak, bu tesislerin gönüllülerce yapılması teşvik edilecek, bu amaçla kampanyalar düzenlenecektir. Böylelikle okul takımlarına

ve amatör kulüplerimize sporcu kaynağı oluşturulacak, profesyonel takımlarımıza ve milli takımımıza sporcu yetiştirilecektir.

Amatör ve profesyonel spor kulüpleri yasası çıkartılarak spor kulüplerinin dernekler yasası ile yönetimine son verilecektir.

KÜLTÜR VE SANAT

Milleti millet yapan temel unsurlardan biri dildir. Millî kimliğimizin vazgeçilmez bir ögesi olarak gördüğümüz Türkçenin doğru ve güzel kullanımı esas olacaktır.

Her türlü basın-yayın, reklam, film, tiyatro eserleri ile günlük ve ticari hayatta kullanımlarda Türkçe'nin yozlaşmasına ve tahribine yol açan uygulamalara fırsat verilmeyecektir.

Türk kültürü ve sanatının yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması ve yaygınlaştırılması amacıyla "**millî kültür endüstrisi**" oluşturulacaktır.

Sanat ve zanaatlarımızın korunması, sosyal ve ekonomik fayda sağlanması ve kültürel değerlerimizin üretilen mal ve hizmetlere yansıtılabilmesi amacıyla, tasarımlara aktarılması sağlanacaktır. Bu suretle unutulmaya yüz tutmuş

kültürel değerler yaşatılacak ve gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde ulaştırılacaktır.

Hazırlayacağımız "Millî Birlik ve Bütünlük Projesi" kapsamında millî ve manevî değerlerimizin toplumsal çatışma konusu yapılmaması, etnik, inanç ve mezhep temelinde ayrışma yaşanmaması için Alevî İslam inancını benimseyen vatandaşlarımızın inanç ve kültür temelli sorunları Alevî inanç önderleri, Alevî İslam'ın çatı kuruluşları ve akademik çevrelerin katkı ve katılımıyla çözüme kavuşturulacaktır.

Asırlardan beri millî kültürümüzün temel değerleri olma niteliğini koruyan her sahadaki yazılı eserlerin yok olması önlenemez, bu eserler bugünkü yazı ve konuşma diliyle toplumumuza kazandırılacaktır.

Yurt dışındaki vatandaşlarımızın millî kültür değerlerimizden kopmalarını önleyici ve benliklerini koruyucu tedbirler alınacak, içinde yaşadıkları toplumla çatışmaya düşmemelerine de özen gösterilecektir.

Kitle iletişim araçlarının kültürel değerlerimizin yaşanmasında ve yaşatılmasında toplumsal sorumluluk içinde yayın yapmaları sağlanacaktır.

Çocukların kişiliklerinin oluşumu ve kültürel değerlerin özümsemesi açısından “milli çizgi film endüstrisi” geliştirilecek ve üretilecek filmlerin dış satımı yoluyla kültürümüzün tanıtılması sağlanacaktır.

Çocukların bilgisayar oyunları vasıtasıyla yabancı kültürlerin etkisinde kalmasının önlenmesi için milli bilgisayar oyunları yazılım endüstrisi teşvik edilecektir.

SAĞLIK

Yaşam kalitesini ve yaşama sevincini geliştiren, insan ömrünü uzatan, vatandaşın ve hizmet sunanların memnuniyetini esas alan, hayatı anlamlı ve değerli kılan bir sağlık sistemi tesis edilecektir.

Sağlık Bakanlığı temel, koruyucu ve önleyici sağlık hizmetlerini sunan, sağlığın geliştirilmesi konusunda farkındalığı artıran, tedavi hizmetlerinin standartlarını belirleyen bir yapıya kavuşturulacaktır.

Koruyucu sağlık hizmetleri ve temel sağlık hizmetleri, eşitlik ve hakkaniyet prensiplerine uygun olarak; kolay ulaşılabilir, kullanılabilir ve

hasta haklarına saygılı bir şekilde devlet tarafından ücretsiz olarak sunulacaktır.

Birinci basamak sağlık hizmet birimleri güçlendirilecek ve aile hekimliği kademesinin etkin bir şekilde hizmet vermesi sağlanacak, sistemin güçlendirilmesiyle birlikte vatandaşların katlanmak zorunda kaldığı ek ücret ve katılım payı uygulaması kaldırılacaktır.

Hastanelerin teknolojik altyapısı ve insan gücü imkânları iyileştirilecek, yönetim kapasitesi geliştirilecektir.

Hastanelerde; hasta yatağı, donanım ve insan gücü kapasitesinden daha iyi yararlanılması, hasta taleplerinin zamanında karşılanması ve hizmet bekleme süresinin asgari düzeye indirilmesi için "tam gün-tam kapasite çalışma" sağlanacaktır. Bu kapsamda hizmet veren personelin özlük haklarında iyileştirme yapılacaktır. Her ne ad altında olursa olsun, ücret tarifesinde yer almayan ayrıca bir ödemenin yapılmasına fırsat verilmeyecektir.

Sözleşmeli, vekil gibi adlarla çalışan ebe ve hemşireler asli kadrolara geçirilecektir.

112 sağlık çalışanlarının mali ve sosyal hakları ile çalışma şartlarına ilişkin sorunları çözüme kavuşturulacaktır.

Sağlık çalışanlarının özlük hakları ve çalışma şartları iyileştirilecektir.

Sağlık çalışanlarına yapılan ek ödemeler prim matrahına alınmak suretiyle emekliliklerine yansıtılması sağlanacaktır.

Sağlık çalışanlarına çalışma sürelerinin her bir yılı için 90 gün fiili hizmet süresi zammı (yıpranma payı) hakkı verilecektir.

Sağlıkta kamu özel ortaklığı ile yürütülen projelerin, fayda-maliyet analizleri ve karşılaştırmaları titizlikle yapılacak, kamu yararı gözetilerek projeler gözden geçirilecektir.

Özel sağlık kurumları teşvik edilecek, sağlık turizminin geliştirilmesi için sağlık serbest bölgeleri oluşturulacaktır.

İlaç harcamalarını artıran, ilaçlara karşı direnci güçlendiren ve ilaç yan etkileri üzerinden sağlık kaybına da yol açan gereksiz ilaç tüketimi önlenecektir.

İlaç takip sistemi geliştirilerek "akıllı ilaç kullanımı" hususunda sağlık personeli için bir ilke ve hastalar için davranış kalıbının oluşması sağlanacaktır.

Yurtiçinde ilaç, aşı, serum ve tıbbi cihaz üretimini önceleyen, bunun için uygun Ar-Ge iklimi yaratan, üretim süreçlerinin ihracat, kamu alım politikaları ve üretim teşvikleri ile desteklediği bütüncül bir ilaç ve tıbbi cihaz stratejisi geliştirilecektir.

Acil vakalara süratle müdahale edilebileceği acil servis ağı kurulacak, acil yardım hizmetlerinin etkin, hızlı ve kaliteli bir şekilde sunulması için insan gücü, fiziki donanım ve araç-gereç imkânları geliştirilecektir.

Trafik kazalarının yoğun olduğu güzergâhlarda hizmet vermek üzere tam donanımlı hava ve yer ambulans hizmetleri geliştirilecektir.

Mükerrer ve gereksiz kullanımların önüne geçilmesi amacıyla bilişim teknolojileri ve veri alt yapısından yararlanılacak, sağlık harcamalarının daha verimli bir çizgiye çekilmesi için sağlık sigortacılığının kullanımı etkinleştirilecektir.

KENTLEŞME VE KONUT

Kentleşme politikamız; yerleşimlerin afete duyarlı olması, doğal, tarihi ve kültürel varlıkları koruması ve yaşatması, kentlilik kültürünün oluşturulmasına katkı sağlaması, su kaynaklarının

ve çevrenin korunması, planlı, çağdaş altyapılı yaşanabilir kentler inşa edilmesi, yerel kalkınmanın sağlanması, hizmetlere erişimin kolaylaştırılması ve kentte yaşayan vatandaşın hayat kalitesinin artırılmasını amaçlamaktadır.

Üst ölçekli planların tamamlanması suretiyle konut, sanayi, turizm, tarım ve benzeri amaçlarla yer seçiminde yaşanan karmaşa giderilerek düzenli kentleşmenin alt yapısı oluşturulacaktır.

Yaşanabilir kentlerin oluşturulabilmesi için, ulaşım altyapısı tamamlanmış, çağdaş donanımlı konut alanları yanında gerekli altyapıya sahip, endüstri, teknoloji ve sanayi bölgeleri ile mali ve ticari merkezler oluşturulacaktır.

Kent içi taşıma sistemleri entegre bir şekilde kurulacak, ulaşım ve trafik altyapısı insanların gitmek istedikleri yere en kısa zamanda ucuz, güvenli ve konforlu bir şekilde ulaşmalarını sağlayacak bir yapıda planlanacaktır.

Kentlerimizde yaygınlaşan dikey yapılanmalara son verilecek, kent estetiğini dikkate alan, tarihi ve kültürel dokuyu yansıtan bir yapılaşma ve mimari tercih edilecektir.

Kentlerimizin ön plana çıkan ve kentin kimliği ile özdeşleşen tarih, kültür, ürün, doğal kaynak ve insan gibi değerleriyle markalaşmaları sağlanacaktır.

İmar yetkisinin, şehir rantları oluşturmaya ve kamu kaynaklarını peşkeş çekmeye fırsat verecek şekilde kullanılması önlenecektir.

Kentsel gelişmenin sonucu olarak ortaya çıkan imar rantlarının belirli ellerde toplanması önlenerek ve vergilendirilmesi sağlanacaktır.

Dar ve sabit gelirli vatandaşların konut edinebilmesi için uygun yöntemler ve finansman modelleri uygulamaya konulacaktır. Muhtaç ve kimsesizler için devlet eliyle sosyal konutlar üretilecektir. Konutlar yapılanaya kadar da kira yardımı yapılacaktır.

Devlete ait araziler arsa haline dönüştürülerek arsa spekülasyonu önlenerek ve bu suretle konut maliyetleri düşürülecektir.

Her türlü yapılaşmanın coğrafi ve jeolojik etütleri tamamlanmış, başta deprem olmak üzere sel, heyelan ve diğer doğal afetlere karşı

güvenli alanlarda kurulması sağlanacak, mevcut yerleşimlerde ise bu doğrultuda kentsel dönüşüm projeleri uygulanacaktır.

Afet acil müdahale yöntemleri ve davranış şekilleri eğitim kurumları ve kitle iletişim araçları vasıtasıyla vatandaşlara anlatılacak, afet farkındalığı oluşturulacaktır.

Kentsel dönüşüm öncesinde, ilgili yerleşim yerinde yaşayanların da sürece dâhil edilmesi sağlanacak ve karar alma aşamalarında etkili olmaları temin edilecektir.

ÇEVRE

Çevre sorunlarını; kalkınma-çevre koruma ikilemi yerine, akılcı bir koruma, kullanma ve geliştirmeyi öngören sürdürülebilir kalkınma modeli ile aşarak, gelecek nesillere temiz, doğal ve kültürel değerleri korunmuş, yaşanabilir bir çevrenin intikalini sağlayacak politikalar hayata geçirilecektir.

Ekonomik ve sosyal politikalar ile çevre politikası arasında uyum sağlanacak, kalkınma gerçekleştirilirken insan sağlığı, ekolojik denge, kültürel, tarihî ve estetik değerler korunacaktır.

Yatırım projelerinin yer seçiminde çevre duyarlılığına önem verilecek, yatırımlarda çevre dostu teknoloji kullanımı teşvik edilecektir.

Turizm, sanayi, tarım ve şehirleşmenin sağlıklı bir yapıya kavuşturulması için, çevre düzeni planlarının ülke sathında tamamlanması sağlanacaktır.

Çevre denetiminde etkinliği sağlamak üzere çevre zabıtası ve çevre ihtisas mahkemeleri kurulacaktır.

Kıyı, deniz, akarsu, göl, yapay göl ve diğer sulak alanların çevresi ile eko sistemlerin tamamını bütünlük içinde ele alan kıyı alanı planlaması ve yönetimi uygulanacak, su, hava, toprak ve denizi birlikte dikkate alan entegre çevre politikaları geliştirilecektir.

Ülkemizin sahip olduğu biyolojik çeşitliliğin ve genetik kaynakların araştırılması, korunması ve ekonomik değer kazandırılması sağlanacaktır.

Mevcut su sağlama tesislerindeki kayıp ve kaçaklar önlenerek ülke kaynaklarının etkin kullanımı sağlanacaktır.

Yer altı ve yer üstü su kaynaklarının kirlilikten korunması, hidrolojik dengeyi gözeterek şekilde kullanılması ve atık suların arıtılarak tarım ve sanayide kullanımı teşvik edilecektir.

Su havzaları korunacak, su kaynakları kontrol altında tutulacak, sulama kanalları ve diğer su yollarındaki su kayıplarını önleyici sistemler geliştirilecektir.

TURİZM

İvedikle bir turizm çerçeve kanunu çıkartılacaktır. Kamu ve özel sektör işbirliği ile yeni bir Turizm Strateji Belgesi ve Turizm Eylem Planı hazırlanacak ve uygulamaya konulacaktır. Bu kapsamda alt düzenleyici mevzuat da süratle hayata geçirilecek ve Türk turizminin ivme kazanması ve emsallerine oranla sıçrama yapması sağlanacaktır.

Ülkemizin doğal, tarihi, kültürel ve diğer zenginlikleri; çevreye duyarlı, tarihe saygılı, özgünlüğünü muhafaza eden ve sürdürülebilirliğini sağlayacak bir anlayışla, yüksek katma değer yaratacak şekilde değerlendirilecektir.

Ülkemizin zengin turizm potansiyelini gereğince değerlendirmek için tanıtım ve pazarlama konularına etkinlik kazandırılarak potansiyelin dört mevsim kullanılması sağlanacaktır.

Geleneksel pazarların yanı sıra, yeni pazarlara açılmayı ve yeni bir Türkiye imajı oluşturmayı amaçlayan, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği ve eşgüdümü öngören uzun vadeli bir turizm politikası uygulanacaktır.

Değişen tüketici tercihleri dikkate alınarak, bugüne kadar yeterince değerlendirilmemiş bölgelerde turizmin gelişmesi sağlanacaktır.

Turizm sektöründe işgücü kalitesi artırılarak, nitelikli turizm personeliyle turiste daha yüksek standartlarda hizmet sunumuna önem verilecektir.

Turizme tematik zenginlik kazandırılacak ve bu çerçevede deniz turizmi, yat turizmi, kuruvaziyer turizmi, tarih ve müze turizmi, mağara turizmi, jeo turizm, kış turizmi, golf turizmi, dağ turizmi, sağlık turizmi, inanç turizmi, kongre turizmi, doğa turizmi, kuş gözlem turizmi gibi alternatif turizm alanları geliştirilecektir.

“Serbest Sağlık Bölgeleri” oluşturularak, yatırım ve istihdam imkânı sağlanacak, sağlık turizmi gelirlerimiz artırılabacaktır.

GÜVENLİK VE SAVUNMA POLİTİKASI **Asayişin Tesis**

Ülkemizin her yerinde toplumsal huzur ve güven ortamı sağlanacaktır. Devlet, yasalardan aldığı yetkiyi kollayıcı ve müşfik bir anlayış içinde kullanarak vatandaşını koruyacak ve onların güven içinde olduğunu hissetmesini temin edecek bir ortam tesis edecektir.

Ülkemizin hiçbir alanında devlet otoritesinin dışında otorite tesis edilmesine müsamaha gösterilmeyecek, izin verilmeyecektir.

Asayişsizliğe zemin hazırlayan unsurlar ortadan kaldırılacaktır. Suçun teşebbüse dönüşmeden engellenmesi için istihbarat hizmetleri etkinleştirilecek, vatandaşlarımızın güvenlik güçlerine yardımcı olmasını sağlayacak yöntemler geliştirilecek, yardımcı olan vatandaşların güvenliği ve gizliliği teminat altına alınacaktır.

Kaçakçılık ve organize suç örgütleri konusunda sınırlardan itibaren mülki sınırlara tabi olmayan karma kolluk kuvveti uygulaması başlatılacaktır.

Göç nedeniyle oluşan sağlıksız yapı ve kentleşmeden kaynaklanan güvenlik sorunları ortadan kaldırılacaktır. Bu çerçevede hırsızlık, kapkaç, şiddet, yaralama ve öldürme olayları ile madde bağımlıları, mülteci ve suç işlemeye eğilimli kişilerden kaynaklı asayişsizliklerin önlenmesi amacıyla "kent timleri" oluşturulacak, olay gerçekleşmeden engellenmesi sağlanacaktır.

Büyük can ve mal kaybına yol açan trafik terörünün önlenmesine yönelik olarak; karayollarının uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi, sürücü hatalarının önlenmesine ilişkin eğitim faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, trafik denetim ve cezalarının etkinleştirilmesi ve otokontrol sisteminin geliştirilmesi sağlanacaktır.

Terörle Mücadele

Terörü, insanımızın can ve mal güvenliğini, milli birliğimizi, demokrasimizi ve ekonomik gelişmemizi tehdit eden en büyük tehlike olarak kabul eden Partimiz, terörle mücadeleyi hiçbir şartta ihmal edilmemesi gereken milli bir politika olarak ele alacaktır. Bu kapsamda terör belasından ülkemizi kurtarmak için etkili, sonuç alıcı ve çok boyutlu politikalar uygulanacaktır.

Günlük siyasi kaygılardan arındırılmış uzun vadeli ve istikrarlı millî ve etkin bir terörle mücadele politikası geliştirilecek ve uygulanacaktır.

Teröristi merkeze alan mücadele anlayışı yerine, terörle mücadele “top yekün mücadele” olarak ele alınacaktır. Terörle ve teröristlerle mücadele güvenlik kuvvetleri aracılığı ile yapılacak, “vatandaşla” terörist mutlaka birbirinden ayrılacaktır. Terörle mücadele sırasında haksızla haklı, suçsuzla suçlu ayırt edilecek ve mücadele hukuk devletinin yöntemleriyle kararlı bir şekilde sürdürülecektir.

Terörle mücadele, güvenlik birimlerinin yürüttüğü mücadelenin yanı sıra, istismar edilen ve bu nedenle terörü besleyen unsurların ortadan kaldırılmasına dönük olarak ekonomik, sosyal, psikolojik, idari, demografik ve kültürel etkenlerin ortadan kaldırılması temelinde yürütülecektir. Bu amaçla, geniş kapsamlı bir ekonomik ve sosyal kalkınma programı, gerekli mali destek ve kaynaklarla uygulamaya konulacaktır.

Siyasi, lojistik ve finans boyutu itibariyle terörün uluslararası desteklerine karşı etkili

tedbirler alınacaktır. Teröre finansman desteği sağlayan uyuşturucu, akaryakıt, insan kaçakçılığı ile etkili mücadele edilecektir.

Terörle uluslararası ölçekte mücadelede, uluslararası hukukun sağladığı haklar çerçevesinde yürütülecek ve ülkemizi tehdit eden terör hiç bir ülkenin inisiyatifine bırakılmadan yok edilecektir.

Güvenlik güçlerinin kışla ve karakola hapsedilmesi uygulamasına son verilecektir.

Irak ve Suriye sınırı başta olmak üzere fiziki ve teknolojik sınır güvenlik sistemi tesisine öncelik verilecektir.

İhtiyaç duyulan yasal ve idari düzenlemeler yapılacak, teşkilatlanma ve koordinasyon eksikliği giderilerek etkin işleyen bir kurumsal yapı tesis edilecektir.

Terörle müzakereye derhal son verilecek, etkili bir mücadele yöntemi ihdas edilecektir. Yürütülecek kararlı bir mücadele ile bölücü terör, uluslararası uzantıları dahil olmak üzere en kısa sürede kesin olarak bitirilecektir.

Terörün yoğun olduğu yerlerde yaşayan halkın terör örgütünün kontrolünden çıkarılması, devlet

varlığının bölgede hissettirilerek halka güven duygusunun aşılması sağlanacaktır.

Terörün yoğun olduğu yerlerde görev yapacak olan kamu çalışanlarının liyakatli kişilerden seçilmesi, bölgenin sürgün yeri olmaktan çıkartılması temin edilecektir. Çalışanların can ve mal güvenliği ne pahasına olursa olsun sağlanacaktır. Diyanet veya Milli Eğitim Bakanlığı yoluyla bölgedeki halkın din eğitimi ihtiyacını karşılayacak örgün ve yaygın eğitim kurumlarının teşkilatlanması sağlanacaktır.

Savunma Politikası

Türkiye'nin jeo-stratejik konumu, tarihî ve kültürel mirasından doğan yükümlülükleri, bölge ve dünya barışının tesisinde üstleneceği rol nedeniyle güçlü ve caydırıcı bir savunma sistemi tesis edilecek ve sürdürülebilir kılınacaktır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin ileri teknolojiyi kullanmada ihtisas sahibi uzman personel istihdamı yaygınlaştırılarak hareket kabiliyeti artırılabilecektir.

Askeri savunmada asimetrik, politik ve ekonomik güvenlik anlayışlarını da dikkate alan ön alıcı bir yaklaşımla milli çıkarlarımızı sınırlarımızın ötesinden başlayarak koruyacak "yeni stratejik güvenlik" anlayışına geçilecektir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah ve teçhizat yönünden dışa bağımlılığını azaltarak ihracat kapasitesi yüksek, bağımsız ve yerli bir harp sanayinin gelişmesi ve yerli müteşebbisin de silah ve askeri teçhizat üretimine yatırım yapması için gerekli teşvikler sağlanacaktır.

Malzeme teknolojileri, elektronik harp, havacılık, uzay ve uydu teknolojileri, ağ merkezli savaş, insansız hava araçları, güdüm ve kontrol teknolojileri gibi savunma sanayi teknolojilerinin Ar-Ge çalışmaları ve üretimi desteklenecektir.

Savunma sanayinde bilgi güvenliğini sağlamak amacıyla “milli yazılım” sistemi geliştirilecek ve uygulanacaktır.

Savunma ve güvenlik alanında uzayın imkânlarından yararlanmak için havacılık ve uzay teknolojilerine ağırlık verilecek, “havacılık ve uzay kurumu” kurulacaktır.

Savunma sanayimiz teknoloji transfer eden değil, teknoloji üreten bir yapıya kavuşturulacaktır. Savunma sanayi, lojistik ihtiyaçlarda dışa bağımlı olmaktan büyük ölçüde kurtarılacaktır.

Savunma harcamalarının öncelikle milli tedarik sistemi içinde yapılması sağlanacaktır.

Tedarik ihtiyacının belirlenmesinde ilgili birimlerin eşgüdüm içinde karar almasına önem verilecektir.

Ölçek ekonomisinin sağladığı avantajlardan yararlanılarak savunma sanayinin, milli ihtiyaçlara dönük üretimin yanı sıra dış satıma dönük üretim yapması da sağlanacaktır.

Yeni teşkilatlanma modelinde "Siber Savaş ve Elektronik Güvenlik Komutanlığı"na da yer verilecektir.

Güvenlik Birimleri ve Güvenlik Çalışanları

Kurumsal yapılanmada, istihbarat faaliyetlerinde, bilgi akışında ve suçla mücadelede birimler arasında etkili bir eşgüdüm sağlanacaktır.

Sınır ve kıyı güvenliği, gerektiğinde sınır ötesi tedbirlere de başvurularak sağlanacaktır.

Güvenlik personelinin çalışma şartları iyileştirilecek, çalışma saatleri kısaltılacaktır.

Emniyet hizmetleri sınıfında çalışan yönetici personelin ek göstergeleri yeniden düzenlenecek, üniversite veya yüksek okul mezunu emniyet mensuplarının ek göstergesi 3600'e yükseltilecektir.

Özel güvenlik sektörünün meslek standartları ve etik kuralları oluşturulacaktır. Hizmet sunumuna ilişkin aksaklıklar giderilecek ve sektörün etkin denetimi yapılacaktır.

Özel güvenlik görevlilerinin özlük hakları iyileştirilecek, vasıf sahibi olan ve ceza hukuku uygulamasında devlet memuru sayılan bu personelin aylık ücretleri standarda bağlanacak ve en düşük aylığın net asgari ücretin yüzde elli fazlasından (2.100 TL) az olmaması sağlanacaktır.

Kamuda asli güvenlik hizmeti yürüten özel güvenlik görevlileri kadroya geçirilecektir.

Astsubay okullarının yüksekokul seviyesine çıkarılmakla birlikte gerekli intibakları yapılmayan astsubayların ve emeklilerinin intibakları yapılarak eksik kalan hakları verilecektir.

Uzman Jandarma ve Uzman Erbaş kanunu günün şartlarına göre yeniden düzenlenecek ve uzman jandarma ve uzman erbaşların özlük, mali ve sosyal hakları iyileştirilecektir.

DIŞ POLİTİKA

Türkiye'nin, huzur ve istikrarın teminatı "Bölgesel Lider Ülke" olması, uzun vadede ise

uluslararası güvenliğe, barışa ve adalete katkıda bulunacak “Küresel Güç” konumuna gelmesi Partimizin dış politika vizyonudur.

Dış politika anlayışımız; Türkiye'nin uzun ve köklü bir devlet geleneğine sahip, güçlü bir ülke olduğu gerçeğinden hareketle tarihî, sosyal ve kültürel unsurları da dikkate alan çok boyutlu bir temele dayanmaktadır.

Geo-stratejik konumu, Balkanlar'dan Kafkasya'ya, Orta Doğu'dan Orta Asya'ya uzanan coğrafyadaki ülkelerle paylaştığı ortak tarihi ve kültürel değerler ile Batı dünyası ile ilişkilerinin temelini oluşturan demokratik kazanımlar, ülkemizin çok önemli stratejik birikimleridir.

Onurlu, basiretli, şahsiyetli ve çok yönlü bir dış politika izlenecektir.

Türkiye her şart altında uluslararası hukuk ve meşruiyetin yanında olacaktır. Diğer devletlerce de bu yaklaşımın benimsenmesi, ilişkilerin gelişmesinin vazgeçilmez ön şartı olacaktır.

Bölgemizde barış ve istikrarın tesisi, bölge ülkeleriyle ilişkilerimizin her alanda güçlendirilmesi, bu ülkelerin bağımsızlıkları ve toprak bütünlüklerinin korunması, ekonomik ve sosyal

refah düzeylerinin artırılması ve demokratikleşme süreçlerinin ilerletilmesi için her türlü desteğin sağlanması, bölgemize yönelik öncelikli dış politika hedeflerimizdir.

Türkiye, merkezinde yer aldığı Kafkasya–Balkanlar–Orta Doğu üçgeninde barış ve güvenliği tehdit eden sorunların çözümünde öncülük yapacaktır.

Irak politikamıza, Irak'ın toprak bütünlüğünün korunması; Irak'taki Türkmen varlığının meşru hakları ve güvenliğinin haleldar olmaması ve Irak topraklarının Türkiye için güvenlik tehdidi oluşturmaması yön verecektir.

Türkiye, Suriye'nin toprak bütünlüğünün korunması, barış ve istikrara kavuşması için üzerine düşeni yapacak, iç savaşın sona erdirilmesinden sonra Suriye'nin refah ve istikrara kavuşturulmasının yanı sıra demokratikleşme ve kalkınma sürecine katkı yapacaktır.

Mısır ile olan ilişkilerimiz kademeli olarak normalleştirilecektir. İran ile olan ilişkilerimizi, dostane komşuluk, yakın diyalog ve işbirliği içinde sürdürmeyi istemektedir.

Arap-İsrail itilafı ve Filistin sorununun barışçı yollarla adil ve kalıcı bir çözüme kavuşturulması ve Filistin'in bağımsız bir devlet olarak tanınarak milletler camiasında yer alması için destek verilecektir.

MHP uluslararası terörizm, kitle imha silahlarının yayılması, insan kaçakçılığı, silahlanma, küresel ısınma, yasadışı göç gibi küresel sorunların çözümü ve küresel barış ve adaletin sağlanması için Türkiye'nin somut desteğini sunma vizyonu taşımaktadır.

Türkiye, MHP'nin "Küresel Güç Türkiye" hedefi doğrultusunda öncelikle ülkemizde sağlanacak sosyal, siyasi ve ekonomik başarılardan güç alarak evrensel barışa katkı veren bir ülke haline gelecektir.

Türkiye dünyanın neresinde olursa olsun tüm soydaşlarımızın ve vatandaşlarımızın hak ve hukukunun korunması için gayret gösterecektir.

Kıbrıs, Kafkasya, Balkan ülkeleriyle ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile ilişkilerimiz her alanda geliştirilecek ve derinleştirilecektir.

Partimiz; Ortadoğu'daki gelişmeleri Türkmen varlığının güvenliğini, huzurunu ve refahını esas alan bir öncelikle değerlendirmektedir.

Kafkasya ve Orta Asya Türk dünyası ile ilişkilerimizin; egemen eşitlik, ortak çıkar ve karşılıklı yarar temelinde her alanda geliştirilmesi ve stratejik derinlik kazandırılması temel hedefimizdir.

Türk dünyası ve yurtdışında yaşayan Türklerle ilişkilerin koordinasyonu ile ilgili kurumları da çatısı altında toplayacak "Türk Dünyası Bakanlığı" kurulacaktır.

Kıbrıs, Türkiye'nin en önemli milli davasıdır. Türkiye'nin Kıbrıs üzerinde kurucu antlaşmalardan kaynaklanan vazgeçilemeyecek ve tartışılmayacak ahdi hak ve yükümlülükleri bulunmaktadır. Siyasi çözüm kapsamında Türkiye'nin etkin ve fiili garantisinin aşındırılması ya da olumsuz etkilenmesi hiçbir şart altında kabul edilmeyecektir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaşayan soydaşlarımızın uzun yıllardır büyük bir sabır ve feragatle sürdürdüğü onurlu mücadeleyi, Türkiye her şart altında desteklemeye devam edecektir. Türkiye, Kıbrıslı soydaşlarının varlığını tehdit eden hiç bir yaklaşımın yanında olmayacaktır.

AB'nin Türkiye'nin millî birliği ve bütünlüğü; terör ve bölücülük; Kıbrıs, Yunanistan ve Ermenistan gibi temel dış politika sorun alanlarındaki yaklaşımının

Türkiye'nin çıkarlarına zarar vermemesi kaydıyla katılım müzakerelerinin sürdürülmesi ve tam üyelik dışındaki yaklaşımların kabul edilmemesi politikamızın esasını oluşturacaktır.

ABD ile ilişkilerimizin; ekonomik, siyasi ve güvenlik boyutlarıyla her iki tarafın karşılıklı çıkarlarına hizmet edecek şekilde, eşitlik ve karşılıklılık temelinde yürütülmesi esas olacaktır.

Rusya ile ilişkilerimize önem atfetmekteyiz. Balkanlar, Karadeniz ve Kafkasya bölgesindeki yılanmış sorunların çözümünde Türkiye ile Rusya'nın işbirliği belirleyici bir unsur olacaktır. Rusya ve komşusu olduğu ülkelerle barış, istikrar ve bölgesel işbirliğini hedef alan ilişkilerin ve ortak ekonomik projelerin geliştirilmesi için çok yönlü politikalar izlenecektir.

Japonya ve Çin başta olmak üzere Doğu Asya ülkeleriyle kapsamlı ilişkiler geliştirebilmesine yönelik girişimlerde bulunacaktır. Benzer şekilde; Hindistan, Güney Afrika Cumhuriyeti, Brezilya ve Meksika gibi ülkelerle ilişkilerimizin derinleştirilmesi de dış politikamızın önemli bir gündem maddesi olacaktır.

Başta tarihî ve kültürel bağlarımız olan Kuzey Afrika ülkeleri ile olmak üzere, tüm Afrika ülkeleriyle diplomatik, siyasî, ekonomik, ticarî, sosyal ve kültürel ilişkiler geliştirilecek ve derinleştirilecektir.

GELECEĞİN BİRLİKTE İNŞASI

Türk siyaset hayatında, “Önce Ülkem ve Milletim, Sonra Partim” ilkesi çerçevesinde ve demokratik sorumluluk kültürüne sahip bir anlayışla siyaset yapan Milliyetçi Hareket Partisi, milletinden aldığı destek ile “Lider Türkiye”nin inşasını gerçekleştirecektir.

Partimiz; siyasi sahnedeki varlığı ile nasıl ki geçmişte demokratik standartların yükseltilmesine ve uzlaşî kültürünün tesis edilmesine katkı sağlamışsa, gelecekte de siyaset kurumunun saygınlığının, demokratik değerlerin ve hukukun üstünlüğünün garantörü olacaktır.

Hedefimiz; Türkiye ve dünya dinamiklerini müdrük bir vizyon ile çağı Türkçe algılayıp yorumlamak, milleti yüceltme ve devleti ebed-müddet kılma ülküsüyle geleceğin “Küresel Güç Türkiye”sini inşa etmektir.

Bizim yönetimimizdeki Türkiye’de tüm toplum kesimleri ve aktörleri arasındaki uzlaşmanın temel

dinamikleri; milli ve manevi değerler, çağdaş demokratik ilkeler, hukukun üstünlüğü ve insan haklarını esas alan kural, kurum ve **“yönetim üslubu”** olacaktır.

Ortak bir kararlılıkla varılabilecek ve sürdürülebilir kılınacak olan **“Küresel Güç Türkiye”** öngörüsü, kökleri Türk milletinin tarihi ve kültürel gerçekliklerine dayanan ve geleceği kucaklayan bir anlayışın ifadesi ve Türkiye merkezli yeni bir medeniyet ve yeni bir dünya tesis etmeyi kendisine siyasi misyon olarak kabul eden Milliyetçi Hareket'in uzun vadeli stratejik hedefidir.

Bu gücü oluşturan temel dinamik ise; siyasi sistemin demokratikleşmesini, toplumsal değerlerin siyasi merkezde temsilini, kardeşlik ve dayanışma kültürünün hâkim kılınmasını, uzlaşmayı ve milletimize mutlak güveni esas alan, manevi temelleri **“yaşa ve yaşat”** ilkesi olan **“Türk Milliyetçiliği”** anlayışımızdır.

İnanıyoruz ki Türk milleti, sahip olduğu tarihi tecrübe ve kültürel derinliğe, demokratik evrensel kazanımları da katarak yeniden büyük bir sentez yaratma imkan ve potansiyeline sahiptir.

Türkiye merkezli medeniyet projesi; dünyada demokratik standartların yükseltilmesini, refahın artırılmasını, insan hak ve hürriyetlerinin teminat altına alınmasını, adaletin hakim kılınmasını, barış ve huzurun tesis edilmesini, çatışma ve gerilimlerin yok edilmesini, yoksulluğun kökünün kazınmasını, insanca yaşamının erdemlerinden tüm insanlığın nasibini almasını sağlayacaktır.

Türk milletinin başlatacağı medeniyet yürüyüşü; manevi köklerini Türk-İslam kaynaklarında bulacak, kültürel temellerini kadim değerlerimiz üzerine kuracak, ihtiyaç duyduğu enerjiyi ise Türk milletinin büyüme, ilerleme, çağlar üzerinden sıçrama ve yeryüzüne adalet taşıma ideallerinden alacaktır

Bu yürüyüş, öncelikle Türkiye'yi kendisine güvenen, kendi gücüyle ayakta duran, başı dik, karnı tok ve özgür bireylerin yaşadığı onurlu bir ülke hâline getirme yürüyüşüdür. Küreselleşme olgusunun insani bir nitelik kazanmasını ve adaletli hale gelmesini hedefleyen insan merkezli bir yürüyüşür.

Öngörülen hedeflere ulaşmış bir Türkiye'de kronik sorunlar çözülmüş, ortak milli ve manevi değerler ekseninde buluşulmuş, milli birliğin

siyasi, sosyal ve kültürel temelleri güçlendirilmiş, zengin ortak değerlerin bütünleştiriciliğinde milli şuur oluşturulmuş ve bin yıllık kardeşlik hukuku yüceltilmiş olacaktır. Silahlı kuvvetleri dünyanın en güçlü ve caydırıcı ordularından biri konumuna gelmiş, bilim ve teknolojiye, insanlık yararına gelişmelere katkı yapan, insani gelişmişlik düzeyi en üst sıralarda olan bir ülke haline gelecektir. Dünyanın her yerinde yüksek teknolojili "Türk Malı" markalı ürünler yer alacak ve bunlar en çok tercih edilen ürünler olacaktır.

Türkiye küresel düzeyde söz sahibi, siyasi, ekonomik ve diplomatik alanda belirleyici bir güç olacaktır.

